

**UCHWAŁA NR XXX/225/2021
RADY GMINY NOWA SÓL**

z dnia 27 października 2021 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowa Sól na lata 2021 - 2026.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2021 r. poz. 1372) oraz art. 16b ust. 1 i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.)

uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowa Sól na lata 2021 - 2026, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowa Sól na lata 2021 – 2026 zawiera diagnozę sytuacji społecznej, prognozę zmian w zakresie objętym strategią, cele strategiczne projektowanych zmian, kierunki niezbędnych działań, sposób realizacji strategii oraz jej ram finansowych oraz wskaźniki realizacji działań.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr IV/18/2019 Rady Gminy Nowa Sól z dnia 14 stycznia 2019 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2019-2025

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Nowa Sól.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady
Gminy

Krzysztof Gašior

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY NOWA SÓL
NA LATA 2021 – 2026**

Nowa Sól, 2021 r.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026**

Spis treści

I.	Wstęp.....	3
II.	Charakterystyka gminy Nowa Sól.....	4
II.1	Potencjał kulturowy i przyrodniczy.....	5
II.2	Demografia.....	9
II.3	Infrastruktura społeczna	12
III.3.1	Placówki oświatowe	12
III.3.2	Instytucje kultury i organizacje społeczne.....	16
III.3.3	Opieka zdrowotna	20
III.3.4	Gospodarka mieszkaniowa.....	22
II.4	Rynek pracy.....	23
II.5	Uwarunkowania gospodarcze.....	26
II.6	Pomoc społeczna	29
II.6.1	Beneficjenci pomocy społecznej.....	30
II.6.2	Pomoc finansowa w postaci zasiłków	33
II.6.3	Powody przyznawania zasiłków	35
II.6.4	Sytuacja osób z niepełnosprawnościami	37
II.6.5	Świadczenia opiekuńcze	41
II.6.6	Wsparcie asystenta rodziny i system pieczy zastępczej	44
II.6.7	Program „Posiłek w domu i w szkole”	45
II.6.8	Bezpieczeństwo mieszkańców oraz przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie	46
II.7	Zjawisko wykluczenia społecznego	50
II.8	Piramida problemów społecznych.....	51
III.	Wyniki badań ankietowych „Ocena problemów społecznych w gminie Nowa Sól”	53
IV.	Analiza SWOT	61
V.	Cele strategiczne i operacyjne	64
VI.	Spójność z dokumentami strategicznymi	65
VII.	Misja i wizja nowej ścieżki rozwoju	66
VIII.	Kierunki strategicznej interwencji.....	67
IX.	Monitoring i ewaluacja.....	76
X.	Spis map, schematów, tabel, wykresów i zdjęć.....	77

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

I. Wstęp

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowa Sól na lata 2021 - 2026 wyznacza główne kierunki działania dla samorządu i mieszkańców w celu poprawy funkcjonowania gminy pod względem społecznym, który rzutuje na sferę ekonomiczną, demograficzną i gospodarczą. Ponadto wyznaczenie odpowiednich kierunków działań pozwoli na zminimalizowanie negatywnych skutków zmian zachodzących w społeczeństwie i realizację odpowiedniej polityki. Podstawowe i najważniejsze działania ukierunkowane są zatem na poprawę jakości życia mieszkańców, wzmocnienie spójności społecznej, wyrównywanie szans oraz wzmocnianie kapitału ludzkiego i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Rozwiązywanie problemów społecznych stanowi jeden z kluczowych zadań, jakie stoją przed administracją publiczną wszystkich szczebli. Aby minimalizować negatywne zjawiska społeczne, zdiagnozowane na obszarze gminy Nowa Sól, należy w ten proces zaangażować również organizacje i instytucje należące do różnych sektorów życia publicznego, w tym m.in. organizacje pozarządowe, czy podmioty gospodarcze. Diagnoza rzeczywistych potrzeb społeczności lokalnej oraz określenie planu działań w dłuższej perspektywie są niezbędnymi warunkami efektywnej realizacji polityki społecznej. Natomiast określenie misji rozwoju oraz wyznaczenie celów strategicznych i działań, powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania lub ograniczenia wielu problemów w sferze społecznej.

Dokument stanowi podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym oraz doprowadzić do integracji społecznej. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest podstawowym instrumentem zarządzania w aspekcie społecznych uwarunkowań na terenie gminy, ponieważ zawiera cele długoterminowe, odpowiadające generalnym kierunkom działania. Jest to więc praktyczny dokument dla władz samorządowych, instytucji kulturalnych, społecznych i samych mieszkańców, stanowiący kierunkowskaz do dalszych działań.

Podstawą prawną opracowania niniejszej strategii jest ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.).

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

II. Charakterystyka gminy Nowa Sól

Gmina Nowa Sól to gmina wiejska położona w południowo – wschodniej części województwa lubuskiego, w powiecie nowosolskim. Zajmuje powierzchnię ok. 176 km², co stanowi 23% powierzchni powiatu. Gminę Nowa Sól w 2020 r. zamieszkiwało 6 992 osoby, co stanowi 8% ludności powiatu. Gęstość zaludnienia wynosi 39 osób/km².

Gmina Nowa Sól graniczy od wschodu z gminą Sława, od południa z gminami: Siedlisko, Bytom Odrzański i Nowe Miasteczko, od zachodu z gminą Kożuchów, a od północy z gminą Otyń, Bojadła i Kolsko. Siedziba gminy znajduje się w mieście Nowa Sól.

Część obszaru gminy Nowa Sól bezpośrednio graniczy z Gminą Nowa Sól – Miasto. Obszar tej aglomeracji wpływa na rozwój gminny, ponieważ stanowi on jeden z prężnie rozwijających się ośrodków przemysłowych w województwie lubuskim. Możemy mówić w tym przypadku o zjawisku dyfuzji rozwoju z obszaru miejskiego na obszar wiejski¹.

Mapa 1 Położenie gminy Nowa Sól

Źródło: <https://www.google.com/>, (dostęp: 26.06.2021 r.)

W skład gminy Nowa Sól wchodzi 18 sołectw, do których należą: Buczków, Chełmek, Ciepeliów, Dąbrowno, Jeziorna, Jodłów, Kiełcz, Lipiny, Lelechów, Lubieszów, Lubięcin, Nowe Żabno, Przyborów, Rudno, Stany, Stara Wieś, Stary Staw, Wrociszów, a także 5 przysiółków i 2 leśniczówki.

¹ Strategia Rozwoju Gminy Nowa Sól na lata 2015-2020, s. 21.

II.1 Potencjał kulturowy i przyrodniczy

Gmina Nowa Sól leży w obrębie: Pradoliny Borucko, Głogowskiej -Nowosolskiego Przetomu Odry oraz Wysoczyzny Leszczyńskiej. Dwie pierwsze formy, to obniżenie dolinne, które zajmują południową i zachodnią część gminy. Północna część gminy, to południowy skraj Wysoczyzny Leszczyńskiej – wysoczyzny falistej o deniwelacjach 10 – 20 m. W budowie geologicznej terenu gminy biorą udział osady trzeciorzędowe i czwartorzędowe spoczywające na starszym podłożu. Osady trzeciorzędowe zalegają na znacznej głębokości pod grubym płaszczem osadów czwartorzędowych. Te ostatnie wykształcone są jako piaski o różnej granulacji i gliny. Osady gliniaste występują tylko w północnej – wysoczyznowej części gminy w rejonie Lubięcina. Główną oś hydrograficzną gminy stanowi rzeka Odra, do której wpadają w części zachodniej gminy Czarna Struga, a w części wschodniej Krzycki Rów.

Część południowa gminy Nowa Sól leży w zlewni Białej Wody, a część północna w zlewni Obrzycy. Długość rzek na obszarze gminy wynosi 47,7 km, długość wałów przeciwpowodziowych 24,25 km. Istotnym elementem hydrografii gminy są jeziora występujące w północnej części gminy. Są to duże jeziora Pojezierza Sławskiego: Sławskie, Tarnawskie Duże i Małe, Jeziorna oraz Kochanowskie Duże i Małe. Wszystkie one leżą w zlewni rzeki Obrzycy. Wody podziemne tworzą w części dolinnej jeden poziom o swobodnym zwierciadle, którego głębokość zalegania uzależniona jest od oddalenia cieków powierzchniowych. Na przeważającym obszarze jest to głębokość 1,0 – 1,5 m., a tylko w obrębie teras wysokich są to głębokości rzędu 2,0 – 3,0 m².

Lasy zajmują prawie 55% powierzchni gminy. Głównym i dominującym gatunkiem jest sosna, która tworzy prawie wyłącznie drzewostany lite i jednowiekowe ze znikomą domieszką brzozy, dębu i modrzewia. Na terenie gminy, w północno-wschodniej jej części, występują obszary ochronione. Należą do nich tereny zlewni rzeki Obrzycy oraz podstrefy ochrony wzmożonej, które obejmują obszary jeziora Sławskiego i Tarnawskiego Dużego wraz z terenami przybrzeżnymi. Obszarem chronionym jest również fragment rezerwatu przyrody Mesze, położony na pograniczu gminy Nowa Sól z gminą Kolsko. Ochroną objęte są tu rzadkie gatunki roślin wodnych i bagiennych. Ponadto parki podworskie z rzadkimi gatunkami drzew

---

² Plan Strategiczny rozwoju Gminy Nowa Sól, s. 2-3.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

w Chełmku (o pow. 2,0 ha) oraz w Lubieszowie (o pow. 6,0 ha) stanowią również potencjał gminy, podlegający ochronie.

Dodatkowo lasy w dolinie Odry należą do cenniejszych fragmentów przyrody. Zachowały się tutaj rzadkie już łągi wiązowo - jesionowe i grądy. Spotyka się tu gatunki roślin chronionych takie jak: konwalię majową, bluszcz pospolity oraz grzązel żółty. Lasy nadodrzańskie cechuje wyjątkowe bogactwo zespołów ptaków, występuje tu wiele gatunków ginących i rzadkich, np.: kania rdzawa i czarna, trzmielojad i bocian czarny. Licznie występują dzięcioły.

Zdjęcie 1 Lasy Nadleśnictwa Nowa Sól

Źródło: <https://www.google.com/>, (dostęp: 26.06.2021 r.)

Na terenie gminy Nowa Sól znajduje się wiele cennych zabytków, stanowiących potencjał regionalny województwa lubuskiego. Wśród nich znajduje się wiele zabytkowych kościołów, budynków gospodarczych, pałaców oraz cmentarzy. Do najważniejszych można zaliczyć:

- Chełmek - Zespół Dworski, w którego skład wchodzi: dwór, oficyna, budynek folwarczny oraz park z XVI w.
- Ciepelów - Dwór zbudowany w XIX w. na zrębach dworu z XVI w.
- Lubięcin Kościół Cmentarny p. w. św. Katarzyny, Kościół Parafialny p.w. Serca Jezusowego, Dzwonnica z XIX w. oraz cztery młyny wietrzne z 1817 r. ; zachowały się tylko 3. Jeden z nich wiatrak – koźlak pochodzi z XIX w., obecnie Zajazd we Młynie
- Lubieszów - Zespół folwarczny założony w drugiej połowie XIX w.
- Rudno - Kościół Fil. p.w. św. Tadeusza Judy zbudowano w drugiej połowie XIII w.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

Zdjęcie 2 Kościół Parafialny p.w. Serca Jezusowego w Lubięcinie

Źródło: <http://www.gminanowasol.pl/>, (dostęp: 26.06.2021 r.)

Zdjęcie 3 Żelazny most kolejowy w Stanach

Źródło: <http://www.gminanowasol.pl/>, (dostęp: 26.06.2021 r.)

Charakterystyczne położenie gminy na obrzeżach miasta Nowa Sól nie stwarzało warunków do rozwoju przemysłu na obszarach wiejskich. Rozwój gospodarczy scentralizowany jest w mieście Nowa Sól oraz rozwijającej się Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej S. A. Tam też mieszkańcy gminy najczęściej znajdują zatrudnienie. W samej gminie zauważa się z kolei rozwój przemysłu drobiarskiego, produkcji mebli ogrodowych, usług ogólnobudowlanych, oraz transportu drogowego.

Strefę turystyczno-wypoczynkową w gminie Nowa Sól wyznaczają przede wszystkim dwa kluczowe obszary:

- teren wzdłuż rzeki Odra (dotyczy to miejscowości Przyborów, Stara Wieś),
- tereny przy jeziorach (dotyczy to miejscowości: Jodłów, Jeziorna i Józefów).

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

Strefa turystyczno – wypoczynkowa, to przede wszystkim wschodnie tereny gminy. Wieś Lubięcín oprócz rolnictwa posiada tereny turystyczno – wypoczynkowe I kategorii. W tym rejonie trzy miejscowości Jeziorna, Jodłów i Józefów są wsiami letniskowymi. W miejscowości Józefów znajduje się na Jeziorze Sławskim - Ośrodek wypoczynkowy „Józefów”. Z kolei nad Jeziorze Tarnawskim Dużym, w miejscowości Jodłów, znajduje się pole namiotowe „Cypel”. Na terenie gminy znajduje się 140 miejsc noclegowych, w tym 100 całorocznych.

Rewitalizacja miejsc zielonych w gminie Nowa Sól miała miejsce na przestrzeni lat 2018/2019 i objęła miejscowości: Lubieszów (gdzie odrestaurowany został stary park folwarczny), Lubięcín (powstanie muszli koncertowej), Nowe Żabno (rewitalizacja parku) oraz Jodłów, w którym zrewitalizowany został cały cypel nad Jeziorze Tarnowskim. Inwestycja została zrealizowana dzięki projektowi pt. „Wsparcie kapitału przyrodniczego regionu poprzez udostępnianie zasobów przyrodniczych w gminie Nowa Sól w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego -Lubuskie 2020”.

Ważną atrakcją turystyczną na terenie gminy Nowa Sól jest Przystań rzeczna w miejscowości Stara Wieś. Przystań została dostosowana do potrzeb rozwoju turystyki na terenie województwa lubuskiego w ramach realizacji projektu „Odra dla turystów 2020 – Lubuskie przystanie, obszar L”.

Zdjęcie 4 Przystań rzeczna w miejscowości Stara Wieś

Źródło: <https://www.google.com/>, (dostęp: 26.06.2021 r.)

Na terenie gminy Nowa Sól znajduje się również **Rowerowy Szlak Odry**. Szlak Odry to wyznakowana sieć szlaków rowerowych biegnących wzdłuż Odry pokazująca bogatą przyrodę i ciekawe zabytki w Dolinie Środkowej Odry. Szlak jest wspólnym projektem samorządów,

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

nadleśnictw, organizacji pozarządowych i lokalnych firm. Ma na celu rozwój turystyki i promocję dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego tego obszaru. Na terenie gminy znajdują się także szlaki turystyczne uznane w dokumencie Program Rozwoju Lubuskiej Turystyki do 2020 roku jako produkty turystyczne: Szlak Wina i Miodu przebiegający przez Starą Wieś (Winnica Kinga). Na trasie nieczynnej linii kolejowej nr 371 relacji Wolsztyn – Żagań powstała ścieżka rowerowa w ramach projektu „Kolej na rower”, której znaczna część przebiega przez teren gminy Nowa Sól. Jej największą atrakcją jest możliwość przejazdu przez zabytkowy most kolejowy na rzece Odrze w Stanach (gm. Nowa Sól), uchodzący jednocześnie za jeden z najdłuższych w Europie. Na trasie rowerowej znajdują się 3 Miejsca Obsługi Rowerzystów (MOR-y): w Ciepelowie, Stanach i Lubięcinie – wyposażone w stacje naprawy rowerów „ibombo” oraz oznakowania z atrakcjami turystycznymi na terenie gminy. Niebieski Szlak Odry to główny szlak rowerowy przebiegający wzdłuż Doliny Środkowej Odry o łącznej długości 672 km. Szlak biegnie z Oławy (woj. dolnośląskie) do Owczar (woj. lubuskie) przez Wrocław, Głogów i Nową Sól³.

Miejscowościami, w których można wypocząć nad jeziorem zalicza się również: Lubięcin (park Zielony Amfiteatr) oraz Chełmek (plaża) – co prawda nie posiadają bazy noclegowej, ale wyposażone są w infrastrukturę przeznaczoną do rekreacji i wypoczynku (np. Chełmek – plaża, miejsce na ognisko; Lubięcin – siłownia napowietrzna, miejsce na ognisko, mały pomost z altaną).

II.2 Demografia

W 2020 r. gminę Nową Sól zamieszkiwało 6 992 osoby, w tym 50,47% stanowiły kobiety i 49,53% mężczyźni. W analizowanym okresie lat 2016-2020 odnotowano wzrost liczby ludności o 87 osób.

W 2020 r. gminę zamieszkiwało 19,15% osób w wieku przedprodukcyjnym, 60,71% osób w wieku produkcyjnym oraz 20,14% osób w wieku poprodukcyjnym. Na przestrzeni ostatnich lat odnotowuje się spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym oraz w wieku produkcyjnym.

---

³ <http://www.gminanowasol.pl/>

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026**

Tabela 1 Struktura demograficzna gminy Nowa Sól w latach 2016-2020

Rok	Liczba mieszkańców ogółem	Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym		Liczba osób w wieku produkcyjnym		Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	
		%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba
2016	6 905	19,71	1 361	62,26	4 299	18,03	1 245
2017	6 944	19,50	1 354	61,79	4 291	18,71	1 299
2018	6 969	19,64	1 369	61,30	4 272	19,06	1 328
2019	6 943	19,40	1 347	60,91	4 229	19,69	1 367
2020	6 992	19,15	1339	60,71	4245	20,14	1408

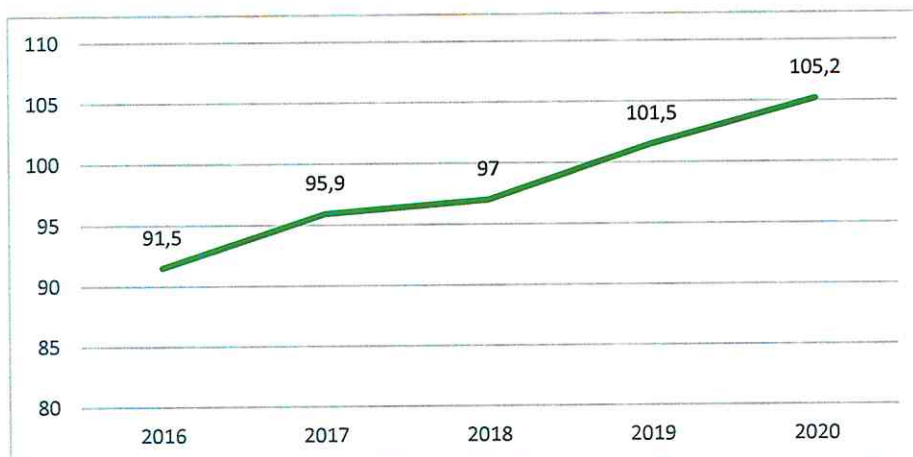
Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

W 2020 r. gminę Nową Sól zamieszkiwało 1 408 osób w wieku poprodukcyjnym. Zjawisko zachodzących zmian demograficznych i starzenie się społeczeństwa stanowi jeden z poważniejszych problemów polskiego społeczeństwa. W gminie Nowa Sól również zauważa się problem wzrostu liczby osób starszych. Na przestrzeni ostatnich analizowanych lat liczba osób w wieku starszym (poprodukcyjnym) zwiększyła się o 163 osoby.

Za symptom procesu starzenia się społeczeństwa przyjęto wskaźnik obciążenia demograficznego liczonego jako stosunek ludzi w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym. Na przestrzeni analizowanych ostatnich 5 lat wzrósł on o 13,7 punktów procentowych. Oznacza to, że wraz ze wzrostem liczby mieszkańców gminy wzrasta jednocześnie liczba osób starszych. Proces starzenia się społeczeństwa jest tendencją ogólnopolską i zjawiskiem niekorzystnym, które wymusza na samorządach podjęcie odpowiedniej polityki senioralnej w kontekście planowanych działań w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

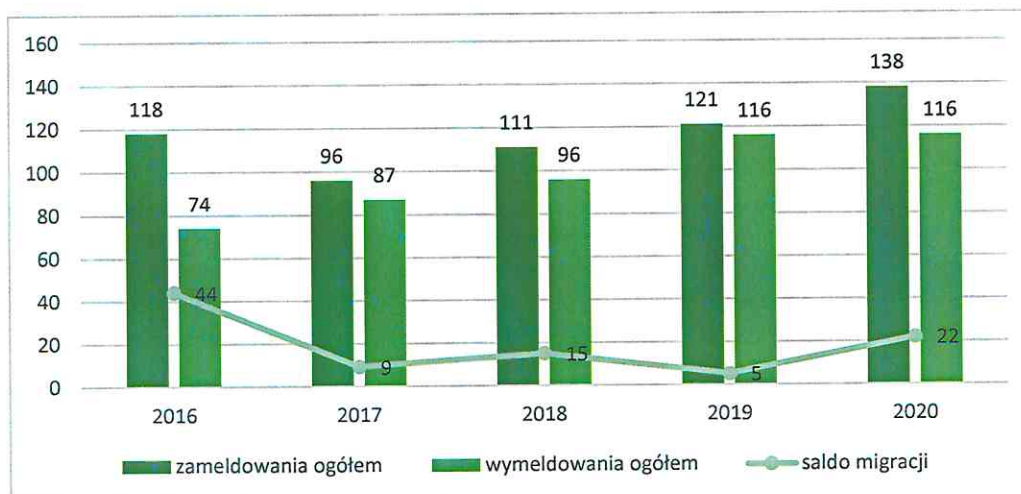
Wykres 1 Współczynnik obciążenia demograficznego w latach 2016 – 2020

Źródło: opracowanie własne, BDL GUS

Saldo migracji w gminie Nowa Sól wykazuje wartość dodatnią. W 2020 r. saldo migracji wyniosło 22 osoby. Sytuacja ta wskazuje na korzystne warunki, jakie oferuje gmina dla mieszkańców, zarówno mieszkaniowe, jak i gospodarcze. Współczynnik zameldowań w 2020 r. wynosił 138 osób, a wymeldowani 116 osób. Głównym kierunkiem ruchu migracji wewnętrznych jest miasto. Zarówno wskaźnik zameldowań wewnętrznych wskazuje na największy napływ ludności z miast, przy czym wskaźnik wymeldowań również wskazuje na odpływ ludności z gminy w kierunku miasta. Można przypuszczać, że napływ ludności związany jest z przemieszczaniem się mieszkańców z Nowej Soli na obrzeża miasta, a odpływ związany jest z przemieszczaniem się mieszkańców z gminy Nowa Sól do większych aglomeracji miejskich, tj. Zielona Góra, Poznań czy Wrocław.

Wykres 2 Liczba zameldowań i wymeldowań oraz saldo migracji w gminie Nowa Sól w latach 2016-2020

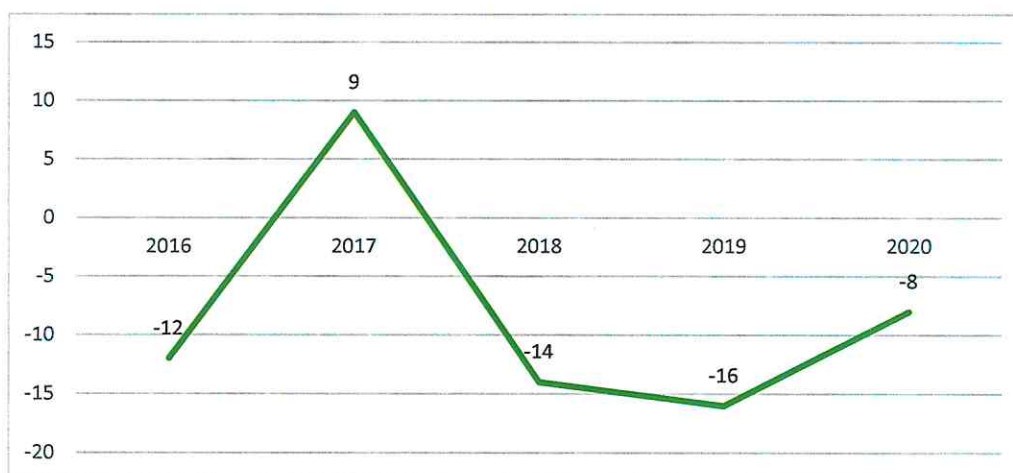
Źródło: opracowanie własne, BDL GUS

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

Zachodzące zmiany demograficzne są wynikiem naturalnego ruchu społecznego, który w przypadku gminy Nowa Sól nie budzi niepokojących sygnałów. Warto zwrócić uwagę na miejscowość Lubieszów, gdzie w analizowanym okresie ostatnich lat zauważa się systematyczny wzrost liczby mieszkańców. Miejscowość ta jest obecnie jednym z najbardziej rozwijających się regionów gminy, gdzie potencjał przyrodniczy i społeczno-gospodarczy zachęca do zamieszkania. Najbardziej licznymi sołectwami w gminie są: Przyborów, Lubieszów, Kiełcz i Lubięcín, a następnie Rudno, Chełmek i Lipiny.

W gminie Nowa Sól w analizowanym okresie utrzymuje się ujemny wskaźnik przyrostu naturalnego (stosunek urodzeń do zgonów). Jedynie w roku 2017 odnotowano dodatni przyrost naturalny, który wyniósł 9 osób. W 2020 r. wskaźnik przyrostu naturalnego wyniósł -8 osób.

Wykres 3 Przyrost naturalny w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne, BDL GUS

II.3 Infrastruktura społeczna

III.3.1 Placówki oświatowe

Realizację obowiązku szkolnego i przygotowania przedszkolnego uczniom i dzieciom zamieszkającym na terenie gminy Nowa Sól gwarantują trzy szkoły publiczne oraz przedszkola, do których zaliczamy:

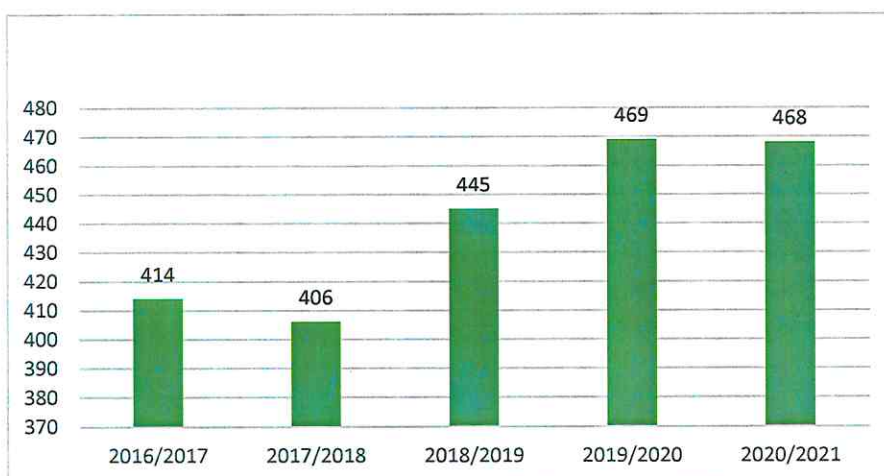
- Zespół Edukacyjny w Lubięcinie, w strukturach którego funkcjonuje Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Lubięcinie i Przedszkole w Lubięcinie;

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

- Zespół Edukacyjny w Przyborowie, w strukturach którego funkcjonuje Szkoła Podstawowa im. Józefa Młynarczyka w Przyborowie i Przedszkole w Przyborowie oraz Zamiejscowy Oddział Przedszkolny w Kiefczu;
- Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Lubieszowie, w skład której wchodzi Punkt Przedszkolny.

W roku szkolnym 2020/2021 na terenie gminy Nowa Sól obowiązek szkolny realizowało łącznie w szkołach podstawowych 468 uczniów, w 28 oddziałach (klasy I-VIII). W oddziałach przedszkolnych w szkołach, tzw. „0” (3 oddziały) było 65 uczniów, z kolei w oddziałach przedszkolnych, w przedszkolach (6 oddziałów) w wychowaniu przedszkolnym brało udział 117 dzieci.

Wykres 4 Liczba uczniów w publicznych szkołach podstawowych w gminie Nowa Sól w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne, dane z placówek oświatowych z gminy Nowa Sól

Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Lubieszowie – w roku szkolnym 2020/2021 w szkole uczyło się 114 uczniów w 8 oddziałach. W zerówce oraz punkcie przedszkolnym znajdowało się łącznie 41 uczniów w 2 oddziałach. W 2020 r. szkoła zatrudniała 18 nauczycieli.

Placówka wyposażona jest w 38 laptopów, 19 tabletów oraz 35 komputerów stacjonarnych. Posiada szerokopasmowy Internet OSE, a także 8 tablic interaktywnych, 2 kserokopiarki, 3 urządzenia wielofunkcyjne, 6 drukarek i 1 drukarkę 3D. W ramach infrastruktury sportowej szkoła posiada do dyspozycji jedno boisko ogólnorozwojowe oraz jedno boisko do gry w koszykówkę. Placówka nie posiada sali gimnastycznej. Szkoła Podstawowa w Lubieszynie dostosowana jest do potrzeb dzieci niepełnosprawnych, m.in. poprzez poręcze przy schodach,

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

maty antypoślizgowe na schodach, wyposażenie sali do ćwiczeń w sprzęt rehabilitacyjny, doposażenie pracowni pedagoga i logopedy w pomoce dydaktyczne do pracy z dziećmi niepełnosprawnymi. Dodatkowo w szkole została zatrudniona osoba do pomocy dziecka niepełnosprawnego.

Zdjęcie 5 Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Lubieszowie

Źródło: <https://www.google.com/>

Zespół Edukacyjny w Przyborowie - w roku szkolnym 2020/2021 w szkole było 159 uczniów w 8 oddziałach oraz 21 nauczycieli dydaktyków. Placówka posiada dostęp do szerokopasmowego Internetu OSE, 25 laptopów i 5 tablic interaktywnych. Szkoła posiada odpowiednio dostosowane boisko sportowe wielofunkcyjne oraz salę sportową – namiotową. Placówka dostosowana jest do potrzeb dzieci niepełnosprawnych poprzez odpowiednie dostosowanie toalet i zamontowaną platformę przyschodową do transportu osób niepełnosprawnych.

Zdjęcie 6 Zespół Edukacyjny w Przyborowie

Źródło: <https://www.google.com/>

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

W ramach działalności Przedszkola w Przyborowie oraz Oddziału Zamiejscowego w Kietczu obowiązek przedszkolny realizowało w 4 oddziałach 84 dzieci. W przedszkolach zatrudnionych było łącznie 6 nauczycieli wychowania przedszkolnego.

Zespół Edukacyjny w Lubięcinie – w roku szkolny 2020/2021 w szkole uczyło się 195 uczniów w 12 oddziałach. Szkoła zatrudniała łącznie 26 nauczycieli dydaktyków. Urządzenia wspierające proces kształcenia, w który wyposażona jest szkoła to: 68 komputerów (w tym 40 do użytku uczniów), 11 projektorów multimedialnych, 1 rzutnik, 10 radiomagnetofonów, 3 odtwarzacze DVD, 4 TV, 2 kserokopiarki i zestawy muzyczne (4 komplety). Infrastrukturę sportową stanowi sala gimnastyczna i boiska przyszkolne. Budynek szkoły nie jest dostosowany do potrzeb uczniów niepełnosprawnych.

Zdjęcie 7 Zespół Edukacyjny im. Marii Konopnickiej w Lubięcinie

Źródło: <https://www.google.com/>

W Przedszkolu w Lubięcinie w 2020 r. było 33 uczniów w 2 oddziałach. W przedszkolu zatrudnionych było 7 pracowników.

Gmina Nowa Sól zapewnia odpowiedni dostęp do edukacji. Liczba uczniów od kilku lat utrzymuje się na porównywalnym poziomie. Z kolei liczba uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi również nie podlega drastycznym wahaniom, choć jest ich stosunkowo duża ilość (ok. 100 uczniów każdego roku łącznie). Uczniowie ci są objęci dodatkowym wsparciem i pomocą ze strony Dyrekcji oraz dydaktyków. Gmina jako organ prowadzący, w miarę swoich możliwości finansowych i kadrowych, zapewnia odpowiedni poziom kształcenia i edukacji dzieci ze SPE. Placówki są dobrze wyposażone w sprzęt elektroniczny z dostępem do Internetu. Infrastruktura sportowa umożliwia rozwój sportowy

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

i fizyczny uczniów, choć widoczna jest potrzeba sali gimnastycznej w rozwijającym się Lubieszowie. Również pod względem dostosowania placówek do potrzeb dzieci niepełnosprawnych można stwierdzić, że szkoły spełniają wymogi dostępności. Jedyne braki w tej kwestii stwierdzono w Zespole Edukacyjnym w Lubięcinie. Dodatkowo widoczny jest na terenie gminy wzrost dostępu do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych. Jest to niewątpliwie istotna kwestia w kontekście szybszego umożliwienia kobietom powrotu na rynek pracy.

III.3.2 Instytucje kultury i organizacje społeczne

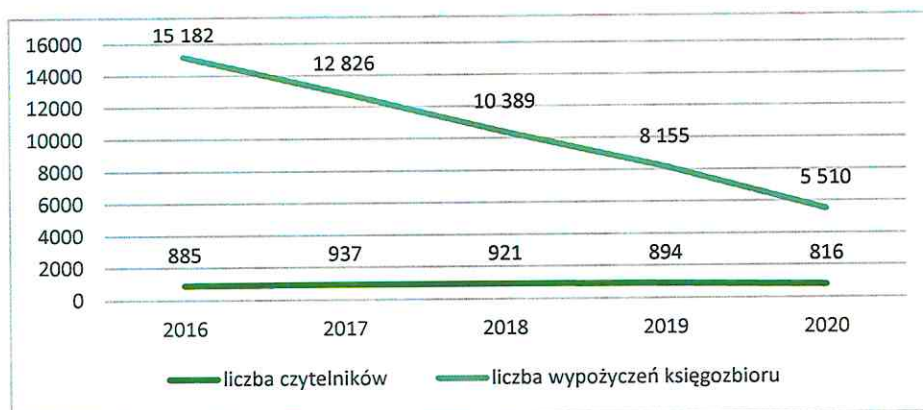
Głównym ośrodkiem zajmującym się upowszechnianiem kultury wśród mieszkańców gmin są zazwyczaj Domy lub Centra Kultury. Na terenie gminy Nowa Sól nie funkcjonuje ośrodek kultury wspierający rozwój życia społecznego i kulturowego mieszkańców. Funkcje te realizowane są przez Nowosolski Dom Kultury w mieście Nowa Sól. Instytucja ta również zapewnia dostęp do kina i seansów filmowych.

Rozwijaniem kultury na terenie gminy zajmuje się w głównej mierze Urząd Gminy w Nowej Soli, a także sołtysi i Rady Sołeckie w poszczególnych miejscowościach. Niewątpliwie w proces ten zaangażowane są również organizacje społeczne działające na obszarze gminy. Do najważniejszych imprez o charakterze kulturalnym zalicza się corocznie organizowane dożynki gminne oraz organizowane liczne koncerty w Lubięcinie i obchody dni świątecznych, tj.: Dzień Kobiet, Festyny Rodzinne, Noc Świętojańską, Święto Jaja, Sołecki Dzień Sportu, kino plenarne itp.

Uzupełniającą funkcję kulturotwórczą pełnią biblioteki. W 2020 r. w gminie Nowa Sól funkcjonowały łącznie 3 biblioteki, które dysponowały księgozbiorem w ilości 19 285 woluminów. Z analizy danych wynika, że tylko jedna biblioteka dostosowana jest do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych. Biblioteki wyposażone są w 10 komputerów, w tym 6 posiada dostęp do Internetu. W 2020 r. odnotowano 816 czytelników oraz 5 510 wypożyczeni. Z analizy lat 2016-2020 wynika, że systematycznie spada liczba czytelników na terenie gminy Nowa Sól, tym samym zmniejsza się liczba wypożyczeni dostępnego księgozbioru.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

Wykres 5 Liczba czytelników i wypożyczeń księgozbioru w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne, BDL GUS

Życie kulturalne na terenie gminy Nowa Sól rozwija się w klubach sportowych, choć od roku 2016 zauważa się systematyczny spadek liczby klubów sportowych na terenie gminy (w 2016 r. było 8 klubów, w 2018 r. – 6, a w 2020 r. – 3 kluby). W 2020 r. kluby sportowe zrzeszały 118 członków (w tym 103 mężczyzn i 15 kobiet). Obecnie działają 3 Ludowe Zespoły Sportowe (LZS). Celem LZS-ów jest rozwijanie różnorodnych form wychowania fizycznego i sportu wśród społeczeństwa wiejskiego, a w szczególności wśród młodzieży. Dla osiągnięcia swego celu LZS stosują następujące środki działania:

- zmierzają do zrzeszenia jak największej liczby członków, przedsiębiorstw prywatnych, państwowych, spółdzielczych i innych będących na terenie województwa lubuskiego,
- rozwijają różne dyscypliny sportu i rekreacji,
- organizują masowe imprezy sportowe dla swoich członków i mieszkańców wsi,
- uczestniczą w zawodach i imprezach sportowych organizowanych przez władze gminne i organizacje społeczne,
- prowadzą systematyczne szkolenia sportowe,
- zarządzają posiadanym sprzętem i urządzeniami sportowymi, dbając o ich rozbudowę, modernizację, remont i konserwację⁴.

Obok formalnie funkcjonujących klubów sportowych na terenie gminy Nowa Sól swoją działalność sportowo-edukacyjną prowadzi również wiele organizacji społecznych. W 2020 r. na terenie gminy Nowa Sól zewidencjonowano łącznie 26 organizacji pozarządowych działających w obszarze sportu, kultury fizycznej, edukacji i rekreacji. W ramach organizacji

⁴ *Strategia Rozwoju Gminy Nowa Sól na lata 2015-2020*, s. 36.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

społecznych swoją działalność prowadzą również OSP (w Przyborowie i Lubięcinie), a także Koło Gospodyń Wiejskich „Kiełczanie” w Kiełczu.

Zdjęcie 8 Ochotnicza Straż Pożarna w Przyborowie

Źródło: <https://www.google.com/>

Gmina Nowa Sól ściśle współpracuje z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi swoją działalność na terenie gminy głównie w zakresie upowszechniania kultury oraz kultury fizycznej. Podstawą współpracy w 2020 r. był program przyjęty Uchwałą nr XIV/94/2019 Rady Gminy Nowa Sól z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie uchwalenia rocznego *Programu współpracy Gminy Nowa Sól z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności i pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2020.*

Współpraca samorządu lokalnego z organizacjami pozarządowymi opiera się na wsparciu finansowym oraz niefinansowym. W ramach współpracy finansowej organizowane są zadanie publiczne w trybie art. 13 ustawy o pożytku publicznym dotyczące udzielania dotacji organizacjom pozarządowym na realizację własnych zadań statutowych. Kwota wydatkowana na ten cel w 2019 r. wyniosła 150 000 zł, a w 2020 r. 129 800 zł. W 2020 r. w ramach konkursu dofinansowanie otrzymało 18 organizacji działających na terenie gminy.

Warto podkreślić, że działalność organizacji z trzeciego sektora należy do jednych z kluczowych działań budowania odpowiedniej współpracy na rzecz społeczeństwa lokalnego. Udzielanie wsparcia finansowego oraz budowanie odpowiedniej współpracy między NGO a samorządem wyznacza kierunki aktywności różnych grup społecznych. Dlatego istotną

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

kwestią jest dalsze wspieranie oraz stwarzanie odpowiednich warunków do powstawania nowych organizacji, które w kontekście budowania odpowiedniej polityki senioralnej będą kluczowym zadaniem każdej gminy. Jednym z celów europejskiej polityki senioralnej jest większe zaangażowanie i wsparcie organizacji działających na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych. Również w kontekście wzrostu liczby osób starszych w gminie Nowa Sól ważna jest realizacja polityki senioralnej na szczeblu gminnym poprzez odpowiedni poziom współpracy z organizacjami pozarządowymi. Wykorzystując potencjał drzemiący w NGO możliwe jest wyznaczenie odpowiednich kierunków interwencji na rzecz osób starszych, aktywizacji społecznej oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu tej grupy społecznej.

Infrastruktura sportowo-rekreacyjna na terenie gminy Nowa Sól jest dobrze rozwinięta. Warto nadmienić, iż samorząd gminny rozpoczął w ostatnich latach działania w kierunku rozbudowy infrastruktury kulturalno-rekreacyjnej. Przykładem tego typu działań jest powstanie Lubięcińskiego Parku czy MOR-U w Lubięcinie.

Zdjęcie 9 Lubięciński Park

Źródło: <https://www.google.com/>

W ramach realizacji ostatnich przedsięwzięć z zakresu podniesienia jakości gminy dokonano następujących inwestycji:

- budowa boiska do gry w siatkówkę w Przyborowie i we Wrociszowie;
- budowa boiska do gry w koszykówkę we Wrociszowie;
- montaż stołu do gry w pinponga we Wrociszowie i w Starej Wsi;
- doposażenie kompleksu sportowego o nowe urządzenia siłowe w Starej Wsi;

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

- generalny remont szatni „Orlika” w Lubieszowie;
- wymiana ogrodzenia boiska piłkarskiego w Rudnie;
- budowa terenu rekreacyjnego w Drogoniowie;
- budowa skateparku w Chełmku;
- pozyskanie dofinansowanie na system nawadniający murawę na boisku w Lubięcinie;
- budowa MOR-u w Lubięcinie;
- I etap modernizacji pomostu w Jeziorniej;
- budowa 4 nowych placów zabaw w Stanach, Nowym Żabnie, Kiefczu, Wrociszowie;
- wymiana ogrodzenia placu zabaw w Lelechowcie;
- doposażenie terenu OSA w Starym Stawie o elementy zabawowe;
- urządzenie terenu rekreacyjnego w Drogoniowie⁵.

Zarówno sport, jak i kultura stanowią ważny element życia ludzkiego, posiadają zalety profilaktyki zdrowotnej, kształtują osobowość oraz uczą budowania pozytywnych relacji społecznych. Zatem swobodny dostęp do kultury i sportu powinien stanowić jedno z priorytetowych zadań administracji samorządowej w gminie. Gmina Nowa Sól w zakresie rozwoju sportu systematycznie wzbogaca i rozbudowuje infrastrukturę sportową ogólnodostępną dla każdego (głównie ścieżki rowerowe, ścieżki zdrowia itp.).

III.3.3 Opieka zdrowotna

Zgodnie z zapisami ustawy o samorządzie gminnym, do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców, w tym sprawy ochrony zdrowia. Zadaniem gminy jest więc zabezpieczenie dostępności do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, położnictwa i ginekologii oraz stomatologii, zgodnie z minimalnym planem zabezpieczenia ambulatoryjnej opieki zdrowotnej. Podstawową opiekę medyczną na terenie gminy Nowa Sól zapewnia jedna przychodnia lekarska (Przychodnia lekarza rodzinnego - Chełmek 62), w której można również korzystać również z usług lekarza stomatologa.

Mieszkańcy gminy Nowa Sól w zakresie specjalistycznych usług medycznych w większości wypadków korzystają z usług Wielospecjalistycznego Szpitala SPZOZ w Nowej Soli

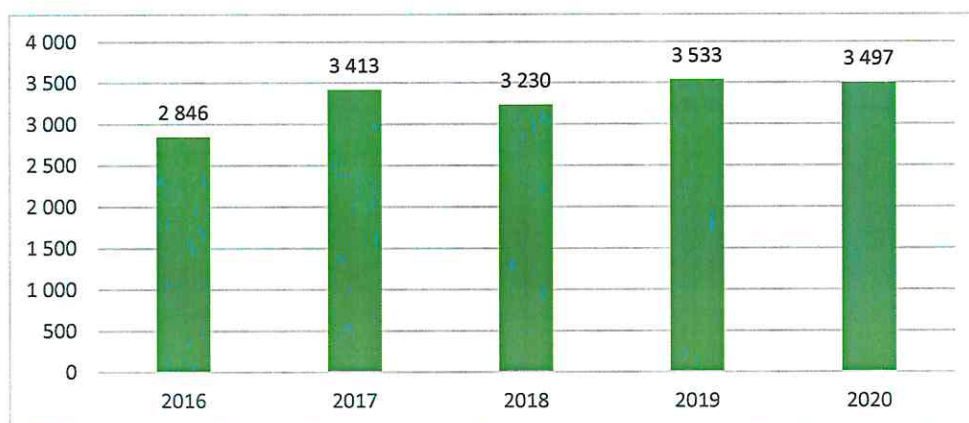
⁵ <http://www.gminanowasol.pl/>

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

oraz Dolnośląskiego Centrum Chorób Serca MEDINET – Filia w Nowej Soli i licznych przychodni zlokalizowanych na terenie miasta Nowa Sól. Placówki te zapewniają specjalistyczną opiekę medyczną mieszkańcom całego powiatu nowosolskiego.

Na terenie gminy funkcjonuje jeden punkt apteczny. Liczba udzielonych porad lekarskich w gminie na przestrzeni ostatnich lat przyjmuje porównywalną wartość, choć w 2020 r. odnotowano wzrost liczby udzielonych porad lekarskich o 651 w porównaniu z 2016 r. W 2016 r. udzielono 2 846 porad lekarskich, a w 2020 r. - 3 497. Wzrost liczby udzielonych porad wynika z zachodzących zmian demograficznych – głównie ze wzrostu osób starszych. Niewątpliwie problem starzejącego się społeczeństwa polskiego wymagać będzie zapewnienie odpowiedniego poziomu opieki medycznej dla seniorów i osób schorowanych zamieszkujących teren gminy.

Wykres 6 Liczba udzielonych porad lekarskich w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne, BDL GUS

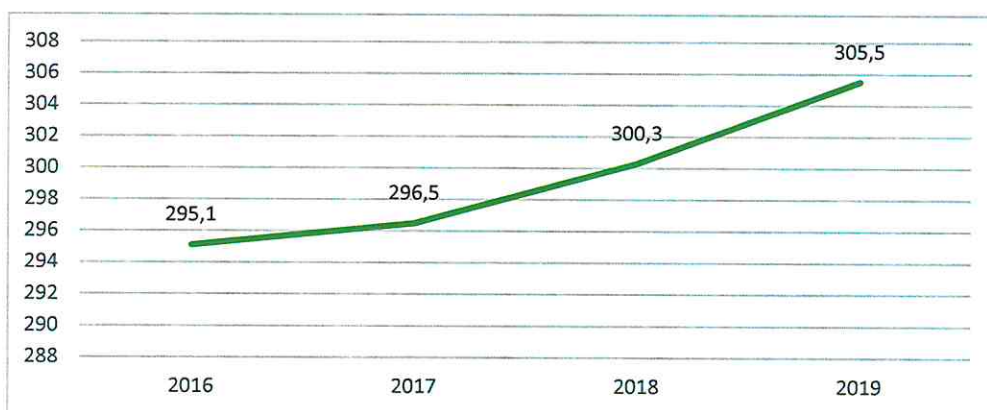
Jak wynika z ogólnodostępnych danych w 2019 r. 35,5% zgonów w gminie Nowa Sól spowodowanych była chorobami układu krążenia, przyczyną 25,7% zgonów były nowotwory, a 6% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności gminy przypadało 10,63 zgonów. Jest to wartość porównywalna do średniej wartości województwa lubuskiego. Najwięcej zgonów odnotowano w 2019 r. z powodu chorób układu krążenia, z tego powodu zmarło 375 kobiet oraz 409 mężczyzn (na 100 tys. ludności).

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

III.3.4 Gospodarka mieszkaniowa

W 2019 r. w gminie Nowa Sól oddano do użytku 29 mieszkań. Całkowite zasoby mieszkaniowe w gminie to 2 121 nieruchomości. Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania wynosi 99,4 m², a przeciętna liczba osób w jednym mieszkaniu wynosi 3,27. W ostatnich latach zauważa się wzrost liczby mieszkań na obszarach wiejskich. Systematycznie wzrasta wskaźnik liczby mieszkań na 1000 mieszkańców gminy. W 2016 r. wynosił on 295,1, a w 2019 r. odnotowano wzrost tego wskaźnika o 10,4 punkty procentowe.

Wykres 7 Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców w gminie Nowa Sól w latach 2016-2019

Źródło: opracowanie własne, BDL GUS

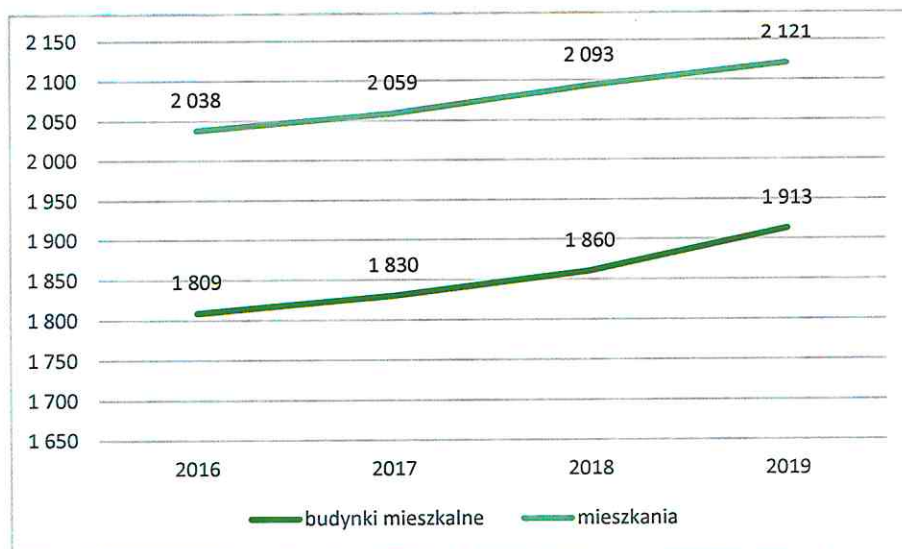
Biorąc pod uwagę instalacje techniczno-sanitarne 96,37% mieszkań przyłączonych jest do wodociągu, 90,01% nieruchomości wyposażonych jest w ustęp spłukiwany, 86,43% mieszkań posiada łazienkę, 73,01% korzysta z centralnego ogrzewania, a tylko 10,99% z gazu sieciowego⁶.

W analizowanym okresie lat 2016-2019 odnotowano w gminie Nowa Sól wzrost liczby budynków mieszkalnych o 124. W 2019 r. było na terenie gminy 1 913 budynków mieszkalnych. Nowo powstające budynki mieszkalne to w przeważającej mierze zabudowa jednorodzinna, która rozwija się we wspomnianych miejscowościach: Stany, Lipiny, Wrociszów oraz Lubieszów.

⁶ <https://www.polskawliczbach.pl/>

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

Wykres 8 Liczba budynków i zasobów mieszkalnych w gminie Nowa Sól w latach 2016 – 2019

Źródło: opracowanie własne, BDL GUS

Gmina Nowa Sól dysponuje także 34 mieszkaniami komunalnymi, które znajdują się w miejscowościach: Chełmek, Dąbrowna, Kietcz, Lipiny, Lubięcín oraz Rudno. łączna powierzchnia mieszkań komunalnych w gminie wynosi 1 801,84 m².

Rozwój gospodarczy gminy wpływa na wzrost liczby nowych inwestycji mieszkaniowych. Gmina staje się bardzo atrakcyjnym miejscem do życia i prowadzenia działalności gospodarczych. Sąsiedztwo pobliskiego miasta Nowa Sól oraz dobry układ komunikacyjny jest dużym atutem do osiedlania się.

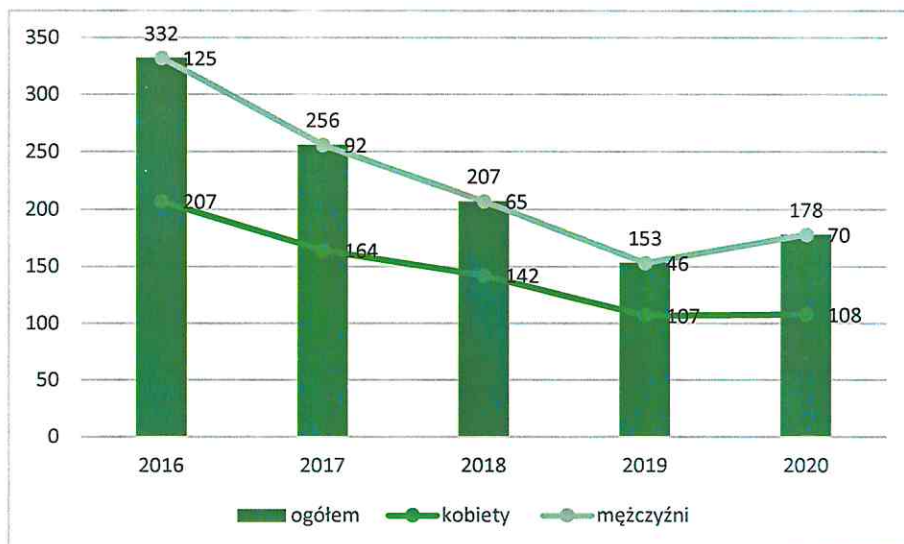
II.4 Rynek pracy

W 2020 r. w gminie Nowa Sól odnotowano 178 osób bezrobotnych, w tym 108 kobiet i 70 mężczyzn. Analiza danych pokazuje, że liczba osób bezrobotnych w gminie systematycznie malała do 2019 r. W 2020 r. w wyniku sytuacji epidemicznej kraju nastąpił wzrost liczby osób bezrobotnych w gminie Nowa Sól o 25 osób. Nowe osoby bezrobotne, które utraciły w 2020 r. zatrudnienie to głównie mężczyźni (24 osoby).

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

Wykres 9 Liczba osób bezrobotnych w gminie Nowa Sól w latach 2016 – 2020

Źródło: PUP Nowa Sól

W 2020 r. gmina Nowa Sól charakteryzowała się jednym z wyższych wskaźników liczby osób bezrobotnych w porównaniu z pozostałymi gminami w powiecie nowosolskim. Jedynie gmina Koźuchów posiadała większą liczbę osób bezrobotnych (231 osób). W pozostałych gminach w powiecie nowosolskim odnotowano zdecydowanie mniejszą liczbę osób pozostających bez zatrudnienia.

Tabela 2 Liczba bezrobotnych w poszczególnych gminach w powiecie nowosolskim w 2020 r.

Gmina	Liczba bezrobotnych	Liczba bezrobotnych kobiet	Bezrobotni z prawem do zasiłku
Bytom Odrzański	34	21	3
Kolsko	76	48	15
Koźuchów	231	124	31
Nowa Sól	178	108	31
Nowe Miasteczko	73	55	10
Otyń	113	62	20
Siedlisko	95	54	20

Źródło: PUP Nowa Sól

Osoby zaliczane do osób ze szczególnych grup na rynku pracy to osoby młode do 30 roku życia, osoby starsze po 50 roku życia, osoby długotrwale bezrobotne, bezrobotne kobiety i osoby bez kwalifikacji zawodowych. Te grupy zaliczane są do grup społecznych narażonych na ryzyko wystąpienia bezrobocia długookresowego. W gminie Nowa Sól wraz z ogólnym spadkiem poziomu bezrobocia, spada liczba osób bezrobotnych również w tych grupach, które najbardziej narażone są na bezrobocie trwałe i długookresowe. Tendencja ogólnopolska

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

wykazuje, że większość osób bezrobotnych w gminach stanowią kobiety. Wynika to głównie z roli społecznej, jaką pełni kobieta w życiu codziennym. Zdecydowanie częściej kobiety pełnią funkcje gospodyń domu i sprawują opiekę nad osobami zależnymi. Z tego głównie powodu nie podejmują zatrudnienia. W gminie Nowa Sól w analizowanych latach 2016-2020 liczba bezrobotnych kobiet znacząco przewyższała liczbę bezrobotnych mężczyzn (w każdej z grup osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy), co może świadczyć z jednej strony o pełnieniu ról społecznych (kobieta statystycznie częściej niż mężczyzna zajmuje się gospodarstwem domowym i osobami zależnymi) oraz o większym zapotrzebowaniu lokalnego rynku pracy na pracowników płci męskiej.

Wśród 178 osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nowej Soli z gminy Nowa Sól prawie połowa to osoby długotrwale bezrobotne, którzy zazwyczaj nie chcą w ogóle podjąć jakiegokolwiek zatrudnienia, albo też ich kwalifikacje są nieadekwatne do zapotrzebowania współczesnego rynku pracy. W 2020 r. odnotowano 69 takich osób, przy czym liczba ta zmniejszyła się o 120 osób w porównaniu z rokiem 2016. Drugą najliczniejszą grupę osób bezrobotnych w gminie stanowią osoby bez kwalifikacji zawodowych – 44 osoby oraz osoby po 50 roku życia – 43 osoby. W większości bezrobotni ci to również osoby należące do grupy długotrwale bezrobotnych.

Liczba osób bezrobotnych po 50 roku życia z gminy Nowa Sól w 2020 r. wzrosła znacząco. Odnotowano 43 takie osoby, co oznacza, że w wyniku pandemii pracę straciło najwięcej mieszkańców w tym wieku. Zjawisko to jest niepokojące, gdyż osobom starszym trudniej jest znaleźć zatrudnienie i podjąć aktywność zawodową.

Liczba osób bezrobotnych w wieku do 30 lat na przestrzeni roku nie uległa zmianie. W 2020 r. odnotowano 35 osób bezrobotnych do 30 roku życia i tym samym nastąpił spadek liczby bezrobotnych w tej grupie wiekowej o 86 osób na przestrzeni analizowanych lat. Zjawisko to może świadczyć o wzrastającej sprawności samego rynku pracy oraz lepszym przygotowaniem młodych, jak i starszych ludzi do podjęcia zatrudnienia. Wydaje się, że gospodarka zasobami ludzkimi gminy Nowa Sól w wystarczający sposób wykorzystuje potencjał tkwiący w młodych ludziach, co potwierdzają dane o coraz mniejszej liczbie osób bezrobotnych w tej grupie wiekowej.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

Tabela 3 Liczba bezrobotnych z grup osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w latach 2016 -2020

Grupy osób bezrobotnych	2016	2017	2018	2019	2020
Ogółem bezrobotni	332	256	207	153	178
Bezrobotne kobiety	207	164	142	107	108
Osoby długotrwale bezrobotne	189	145	107	66	69
Osoby do 30 roku życia	79	57	49	35	35
Osoby powyżej 50 roku życia	101	65	49	34	43
Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	96	79	59	51	44

Źródło: PUP Nowa Sól

W wyniku przeprowadzonej analizy w 2019 r. do zawodów maksymalnie deficytowych w powiecie nowosolskim zalicza się, m.in.: dealerów i maklerów aktywów finansowych, kierowników do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych oraz operatorów urządzeń do obróbki powierzchni metali i nakładania powłok. Z kolei do zawodów maksymalnie nadwyżkowych w powiecie zaliczamy: techników technologii żywności, techników elektroników i pokrewnych, zamiataczy i pokrewnych, operatorów maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych, pomocniczy personel medyczny, pośredników usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowanych oraz robotników wykonujących prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt⁷.

II.5 Uwarunkowania gospodarcze

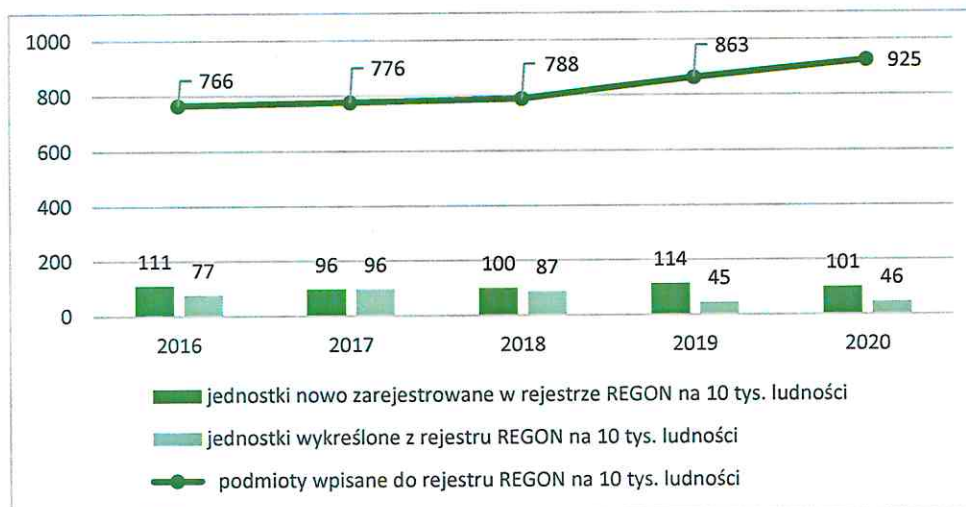
Gmina Nowa Sól charakteryzuje się wzrastającym wskaźnikiem przedsiębiorczości, który mierzony jest liczbą zarejestrowanych pomiotów gospodarczych oraz nowo powstających działalności na terenie gminy. Według ewidencji statystycznej REGON w 2020 r. na terenie gminy Nowa Sól zarejestrowanych było 925 podmiotów gospodarczych na 10 tys. ludności, w tym zdecydowana większość to podmioty sektora prywatnego. Liczba podmiotów w roku 2020 zwiększyła się w stosunku do roku 2016 o 159, tj. o 21%. W 2020 r. zarejestrowano 101 nowych podmiotów, a wyrejestrowano 46. Z uwagi na panującą pandemię, ograniczenie

⁷ PUP Nowa Sól

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

działalności gospodarczej oraz zamknięcie niektórych branż i działalności usługowych sytuacja firm działających na terenie gminy Nowa Sól nie wykazuje drastycznych negatywnych zmian.

Wykres 10 Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2016 -2020

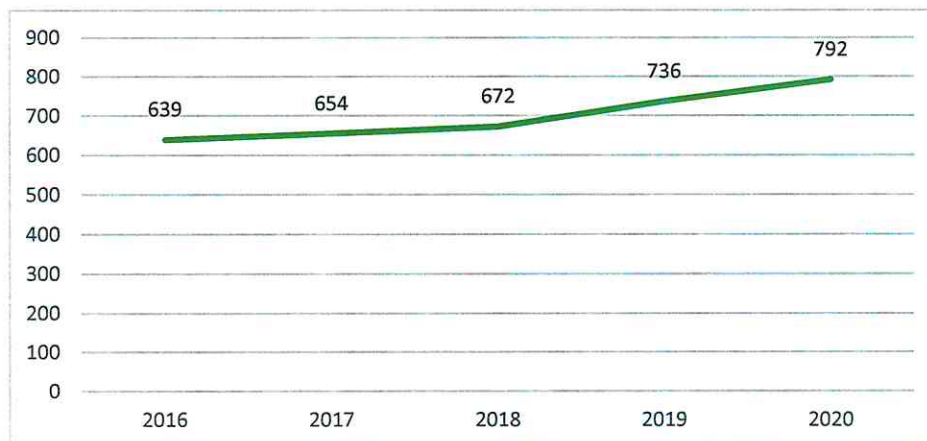
Źródło: opracowanie własne, BDL GUS

Analizując dane pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. Na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym wskaźnik podmiotów zatrudniających do 9 pracowników w 2020 r. wynosił 1 477. Z kolei wskaźnik podmiotów według klas wielkości na 10 tys. mieszkańców zatrudniających od 10-49 pracowników wynosił 44,8, a zatrudniających od 50-249 pracowników – 2,4. 4,7% podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 36,6% podmiotów, a 58,8% podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność.

Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Nowa Sól najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są: budownictwo (25,6%) oraz handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (21,3%). W 2020 r. odnotowano 792 osoby prowadzących działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców. Liczba ta zwiększyła się o 153 osoby w analizowanym okresie ostatnich 5 lat.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

Wykres 11 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców na terenie gminy Nowa Sól w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne, BDL GUS

Podmioty gospodarcze funkcjonujące na terenie gminy Nowa Sól to przede wszystkim mikroprzedsiębiorstwa, specjalizujące się w produkcji mebli ogrodowych, usług ogólnobudowlanych, handlu, mechaniki pojazdów oraz transportu drogowego. Dominującym przedmiotem działalności pozostaje wciąż rolnictwo, w którym przeważają uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt. Oprócz osób prowadzących działalność gospodarczą lub indywidualne gospodarstwa rolne (łącznie blisko 95% wszystkich podmiotów) na terenie gminy jest zarejestrowanych 21 spółek cywilnych, 20 spółek z o.o. oraz 1 spółka komandytowa.

Wśród większych pracodawców w gminie Nowa Sól zalicza się:

- „Transport Kaczmarek” Sp. z o.o. – Chełmek
- Ferma Drobiu. Bawłowicz Mieczysław – Przyborów
- Centrum Ogrodnicze „Magnolia” – Wrociszów
- Stelmet S.A. – Lubięcín
- FAZ S.C. – Wrociszów
- STOR Orzechowscy spółka jawna – Rudno
- FORD Nowa Sól AUTO-CZĘŚCI SZARAMA s.c. Krystian Nowak Andrzej Szarama – Wrociszów
- Masarnia Tradycyjna „TOMEX” – Przyborów
- Agromilka – Przyborów

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

Przy analizie przedsiębiorczości należy zauważyć, że obecnie gmina Nowa Sól stanowi zaplecze aglomeracji nowosolskiej. Funkcjonujące tu podmioty nie są skierowane na zaspokojenie potrzeb endogenicznych, a ich działalność wykracza poza granice gminy. Gmina Nowa Sól jest położona w sąsiedztwie aglomeracji oraz drogi krajowej S3, w pobliżu gminy funkcjonuje nowosolska podstrefa Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. To wszystko stwarza dogodne warunki do rozwoju gospodarczego. Jednakże sąsiadujące z gminą miasto Nowa Sól jest obecnie jednym z większych ośrodków przemysłowych na zachodzie Polski, gdzie zauważa się szybki rozwój gospodarczy, mierzony liczbą nowo powstających działalności. Do kluczowych przedsiębiorstw funkcjonujących w Nowej Soli zalicza się: AB Foods Polska sp. z o.o., Alumetal Poland sp. z o.o., BCC Polska sp. z o.o., Fabryka Tapicerki Samochodowej Fatsa sp. z o.o., Gedia Poland Assembly sp. z o.o., Groclin Service sp. z o.o., Zakład Produkcji Opakowań KARTON PAK S.A., Zakłady Jajczarskie „OVOPOL” sp. z o.o., Omni Modo, Przedsiębiorstwo Projektowo-Produkcyjne TECHNICAL sp. z o.o., VOIT Polska sp. z o.o., JOST sp. z o.o., PPH „Jadik” sp. z o.o., Logosol Polska sp. z o.o., Mazel M.H. Mazurkiewicz sp. j., Nord Zakłady Produkcyjne sp. z o.o. Duża część mieszkańców gminy Nowa Sól znajduje zatrudnienie w tych firmach.

Gmina Nowa Sól zakupiła w miejscowości Nowe Żabno teren pod budowę Strefy Ekonomicznej. Jednak jest to inwestycja w trakcie realizacji, Strefa nie została jeszcze wybudowana.

II.6 Pomoc społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Soli realizuje politykę społeczną państwa zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawą o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym, ustawą o świadczeniach rodzinnych, ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawą o dodatkach mieszkaniowych i energetycznych, pomocą materialną dla uczniów oraz innych zadań zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

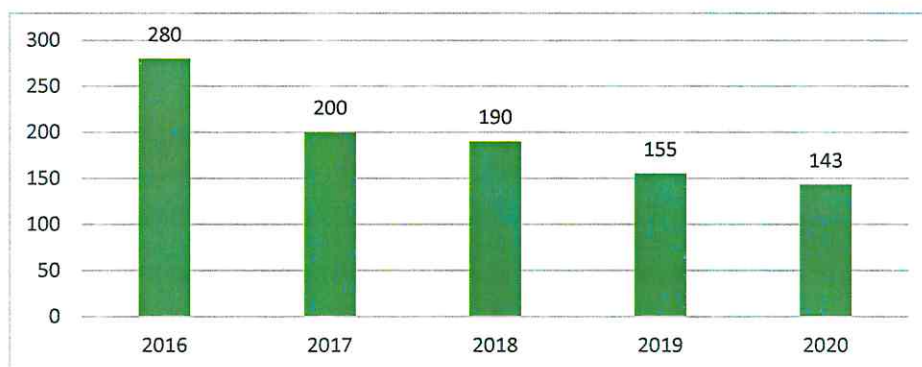
Polityka społeczna gminy Nowa Sól zmierza do umożliwienia osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych. Jednocześnie GOPS prowadzi różne inne działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie powstawaniu sytuacji, będących zagrożeniem potrzeb bytowych odpowiadających godności człowieka.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

II.6.1 Beneficjenci pomocy społecznej

W gminie Nowa Sól odnotowuje się systematyczny spadek liczby osób i gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej. W latach 2016-2020 odnotowano spadek liczby osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji o 137 osób. W 2020 r. na podstawie wydanych decyzji z pomocy społecznej skorzystały 143 osoby.

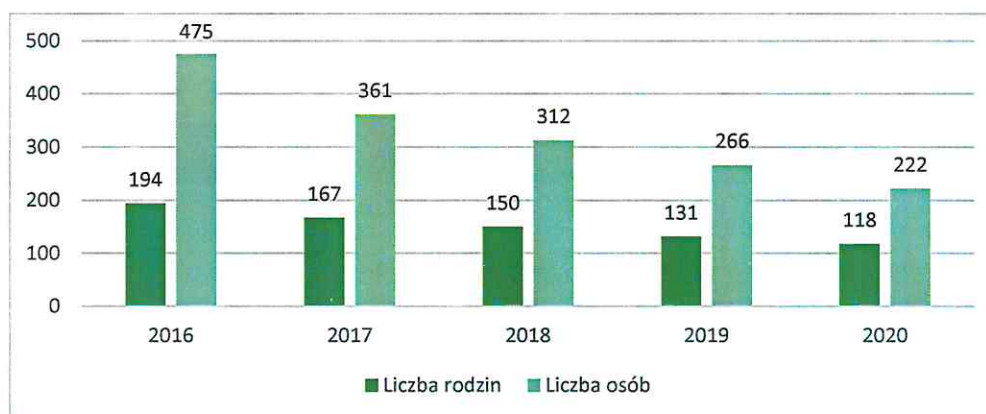
Wykres 12 Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne, dane z GOPS w Nowej Soli

Poprawiająca się sytuacja społeczna mieszkańców przyczyniła się do spadku liczby osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w ogóle. Liczba rodzin korzystająca z pomocy społecznej na przestrzeni ostatnich 5 lat uległa zmniejszeniu o 76 rodzin, przyjmując w 2020 r. wartość 118 rodzin korzystających z pomocy. Najwięcej rodzin, które korzystają z pomocy ośrodka należą rodziny zamieszkujące miejscowości: Przyborów, Lipiny, Kiełcz, Ciepeliów, a także Lubięcín i Rudno. Tym samym zmniejszyła się liczba osób z tych rodzin (o 253 osoby). W 2020 r. z pomocy społecznej skorzystało łącznie 222 osoby.

Wykres 13 Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne, dane z GOPS w Nowej Soli

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026**

Z danych GOPS w Nowej Soli wynika, że największą grupę beneficjentów pomocy społecznej stanowią osoby w wieku produkcyjnym, w tym głównie mężczyźni. w 2020 r. z pomocy społecznej skorzystały 103 osoby w wieku produkcyjnym, w tym 54 mężczyzn. Odnotowano łącznie 34 osoby w wieku poprodukcyjnym, w tym 21 kobiet.

Tabela 4 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć w 2020 r.

Wyszczególnienie	ogółem	kobiety	mężczyźni
produkcyjni	103	49	54
poprodukcyjni	34	21	13

Źródło: opracowanie własne, dane z GOPS w Nowej Soli

Z pomocy społecznej skorzystało najwięcej rodzin jednoosobowych (74), w tym ze świadczeń pieniężnych pomoc otrzymało 70 rodzin, a ze świadczeń niepieniężnych - 15 rodzin. Z kolei w 2020 r. liczba rodzin wieloosobowych pobierających świadczenia wynosiła 42, w tym 40 rodzin skorzystało z pomocy pieniężnej, a 11 z niepieniężnej.

Tabela 5 Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin w 2020 r.

Typ rodziny	Liczba rodzin pobierających świadczenia		
	ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
Jednoosobowe	74	70	15
Wieloosobowe	42	40	11

Źródło: opracowanie własne, dane z GOPS w Nowej Soli

Najczęściej z pomocy społecznej korzystają rodziny bez dzieci, zarówno z pomocy pieniężnej, jak i niepieniężnej. W 2020 r. rodziny bezdzietne skorzystały z 1 013 świadczeń pieniężnych i 2 005 świadczeń niepieniężnych. Jak widać z poniższego zestawienia najrzadziej z pomocy GOPS w Nowej Soli korzystają rodziny posiadające dwoje dzieci, a najczęściej te rodziny, które posiadają czworo i więcej dzieci.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026**

Tabela 6 Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin ze względu na liczbę dzieci w 2020 r.

Liczba świadczeń			
Typ rodziny	ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
Bez dzieci (jednoosobowe, małżeństwa, związki bez dzieci)	3 018	1 013	2 005
Jedno dziecko	660	115	545
Dwoje dzieci	113	26	87
Troje dzieci	253	38	215
Czworo i więcej dzieci	737	83	654

Źródło: opracowanie własne, dane z GOPS w Nowej Soli

Deprywacja lokalna oznacza odsetek osób w gospodarstwach domowych deklarujących brak możliwości zaspokojenia ze względów finansowych co najmniej 4 z 9 wymienionych poniżej potrzeb:

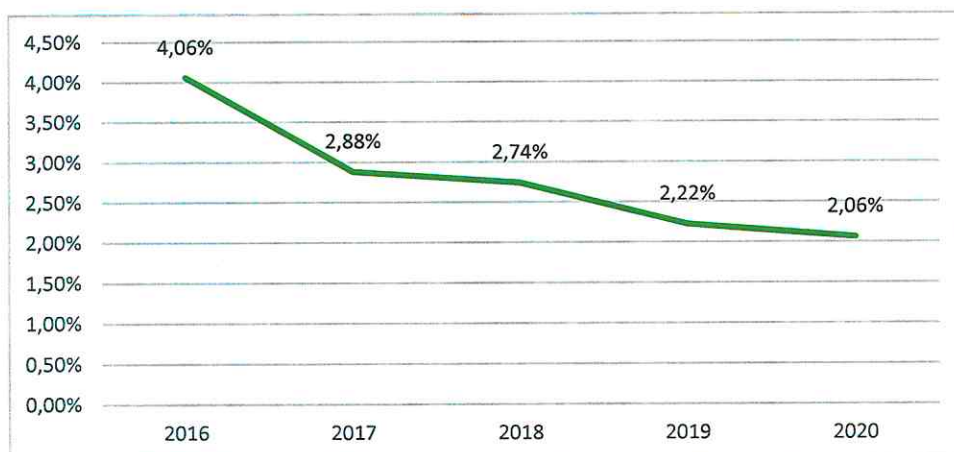
- 1) opłacenia tygodniowego wyjazdu wszystkich członków gospodarstwa domowego na wypoczynek raz w roku,
- 2) spożywania mięsa, ryb (lub wegetariańskiego odpowiednika) co drugi dzień,
- 3) ogrzewania mieszkania odpowiednio do potrzeb,
- 4) pokrycia niespodziewanego wydatku (w wysokości odpowiadającej miesięcznej wartości granicy ubóstwa relatywnego, przyjętej w danym kraju, w roku poprzedzającym badanie),
- 5) terminowego regulowania opłat związanych z mieszkaniem, spłatą rat i kredytów,
- 6) posiadania telewizora kolorowego,
- 7) posiadania samochodu,
- 8) posiadania pralki,
- 9) posiadania telefonu (stacjonarnego lub komórkowego)⁸.

Wskaźnik deprywacji lokalnej w gminie Nowa Sól w 2020 r. wynosił 2,06%. Uległ on zmniejszeniu o 2% w porównaniu z rokiem 2016.

⁸ <https://stat.gov.pl/>

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

Wykres 14 Wskaźnik deprivacji lokalnej w gminie Nowa Sól w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne, dane z GOPS w Nowej Soli

II.6.2 Pomoc finansowa w postaci zasiłków

Beneficjenci pomocy społecznej korzystają z pomocy finansowej i niefinansowej. W 2020 r. udzielono łącznie 95 świadczeń niepieniężnych oraz 194 pieniężnych. W okresie od 2016-2020 r. zmniejszyła się liczba osób korzystających z pomocy pieniężnej o 64 osoby, a także zmniejszyła się liczba osób korzystających ze świadczeń niepieniężnych (o 52 osoby).

Tabela 7 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w formie pieniężnej i niepieniężnej w latach 2016-2020

Rodzaj świadczenia	2016	2017	2018	2019	2020
świadczenia niepieniężne	95	45	54	43	42
świadczenia pieniężne	194	164	147	127	130

Źródło: opracowanie własne, dane z GOPS w Nowej Soli

Pomoc finansowa pochodząca z GOPS w Nowej Soli wynikająca z ustawy o pomocy społecznej to przede wszystkim zasiłki stałe, okresowe lub celowe, które są przyznawane mieszkańcom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.

Zasiłek stały przyznawany jest pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej oraz pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, wielodzietność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, oraz rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny. Zasiłek okresowy jest świadczeniem przyznawanym na dany okres czasu.

Z kolei zasiłek celowy może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów leków i leczenia, opału i odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, a także kosztów pogrzebu.

Osobom bezdomnym i innym osobom niemającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń, Burmistrz może wydać decyzję o potwierdzeniu prawa do świadczeń zdrowotnych finansowanych z budżetu państwa.

Zasiłek celowy z tytułu zdarzenia losowego, może być przyznany również osobom i rodzinom, które poniosły straty w wyniku takiegoż zdarzenia oraz osobom i rodzinom, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej. W takich sytuacjach zasiłek celowy może być przyznany niezależnie od dochodu (kryterium dochodowego) i może nie podlegać zwrotowi. Zasiłek celowy może być przyznany w formie biletu kredytowanego⁹.

W gminie Nowa Sól, w analizowanym okresie lat 2016-2020, odnotowano spadek ogólnej liczby przyznanych zasiłków stałych i okresowych. W 2020 r. przyznano 47 osobom zasiłek stały, przy spadku liczby osób korzystających z tych zasiłków o 17 osób w porównaniu z 2016 r. Liczba osób korzystających w 2020 r. z zasiłków okresowych wynosiła 54 osób. Nastąpił spadek liczby osób korzystających z tego zasiłku o 37 osób w porównaniu z 2019 r. Z kolei liczba osób korzystających z zasiłków celowych w latach 2016-2020 zmniejszyła się o 48, przyjmując w 2020 r. wartość 109 osób korzystających z tego zasiłku. Jednakże w porównaniu z 2019 r. liczby osób korzystających z zasiłku celowego ulegał zwiększeniu o 38 osób.

W 2020 r. kwota wypłacanych zasiłków stałych wynosiła 226 661 zł, zasiłków celowych – 109 287 zł, a zasiłków okresowych 79 149 zł, co przedstawia poniższa tabela.

---

⁹Źródło: <https://www.spes.org.pl/twoje-prawa/pomoc-spoleczna/swiadczenia-pieniezne>

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026**

Tabela 8 Liczba osób, którym przyznano zasiłek stały, celowy i okresowy w latach 2016-2020

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020
Zasiłek stały	64	67	63	56	47
Kwota zasiłków stałych [zł]	310 686	325 307	280 017	265 813	226 661
Zasiłek celowy	157	129	111	71	109
Kwota zasiłków celowych [zł]	157 057	110 908	103 866	84 973	109 287
Zasiłek okresowy	91	62	55	57	54
Kwota zasiłków okresowych [zł]	123 814	90 594	53 175	75 567	79 149

Źródło: opracowanie własne, dane z GOPS w Nowej Soli

Łączna kwota wypłaconych świadczeń pieniężnych w gminie Nowa Sól w 2020 r. wynosiła 416 279,47 zł. W porównaniu z 2016 r. uległa ona zmniejszeniu o 172 683,14 zł, co potwierdza poprawiającą się sytuację społeczną i życiową mieszkańców gminy. Kwoty wypłacanych świadczeń pieniężnych systematycznie zmniejszały się w każdym roku, co świadczy o mniejszej liczbie osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej.

Tabela 9 Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej w latach 2016-2020

Rok	Kwota świadczeń pieniężnych [zł]
2016	588 962,61
2017	524 790,33
2018	433 257,97
2019	466 699,38
2020	416 279,47

Źródło: opracowanie własne, dane z GOPS w Nowej Soli

II.6.3 Powody przyznawania zasiłków

Powodem korzystania z pomocy społecznej i pobierania świadczeń rodzinnych jest często niestabilna sytuacja na rynku pracy, jak chociażby prace krótkookresowe, prace na umowę o dzieło lub zlecenie, a co za tym idzie niskie zarobki. Z drugiej strony może wynikać to z biernej i wyuczanej postawy wobec pracy zawodowej, a tym samym z łatwości przeniesienia wartości kariery zawodowej na oczekiwania wobec pomocy społecznej. W przypadkach borykania się z długotrwałą lub ciężką chorobą uniemożliwiającą pracę zawodową, albo też sytuacją kryzysową również osoby potrzebujące zwracają się o pomoc

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026**

do GOPS. W poniższej tabeli zestawiono główne powody udzielania wsparcia rodzinom w poszczególnych latach 2016-2020.

Tabela 10 Powody udzielania pomocy społecznej w latach 2016-2020

Powód przyznanej pomocy	2016	2017	2018	2019	2020
	liczba rodzin				
Alkoholizm	5	4	0	2	2
Bezdomność	3	1	1	1	0
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych (rodzina wielodzietna)	15	6	4	4	1
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych (rodzina niepełna)	3	3	0	2	2
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	0	0	2	0	6
Bezrobocie	113	89	67	14	36
Przemoc w rodzinie	0	1	0	0	0
Długotrwała lub ciężka choroba	78	84	83	50	64
Niepełnosprawność	83	82	79	43	50
Potrzeba ochrony macierzyństwa	30	14	14	5	16
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	0	0	1	0
Ubóstwo	178	144	123	75	108
Narkomania	0	1	1	0	0
Zdarzenia losowe	1	1	3	1	2
Kłęska żywiołowa	0	10	0	0	0

Źródło: opracowanie własne, dane z GOPS w Nowej Soli

Do głównych powodów korzystania z pomocy społecznej w gminie Nowa Sól należą ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność. W 2020 r. udzielono z powodu ubóstwa wsparcia dla 108 rodzin, z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby – 64 rodzin otrzymało pomoc, a z powodu niepełnosprawności 50 rodziny. W analizowanym okresie lat

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026**

2016-2020 zmniejszyła się znacząco liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS z powodu bezrobocia, choć w 2020 r. liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu bezrobocia wzrosła o 14 rodzin w porównaniu z 2019 r. Poniższa tabela przedstawia szczegółowe informacje na temat liczby rodzin i powodów udzielonego wsparcia w poszczególnych latach 2016-2020. Z powodu ubóstwa w 2020 r. skorzystało z pomocy 98 rodzin, w tym świadczenia pieniężne przyznano 20 rodzinom, a świadczenia niepieniężne 78 rodzinom. Również z powodu bezrobocia przyznano 20 rodzinom świadczenia pieniężna, a 29 rodzin skorzystało ze świadczeń niepieniężnych. Z powodu niepełnosprawności i długotrwałej lub ciężkiej choroby przyznano w 2020 r. świadczenia niepieniężne.

Tabela 11 Główne powody udzielenia świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w 2020 r.

Powód przyznania	Liczba świadczeń		
	ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
Ubóstwo	98	20	78
Bezrobocie	49	20	29
Długotrwała i ciężka choroba	44	0	44
Niepełnosprawność	22	0	22

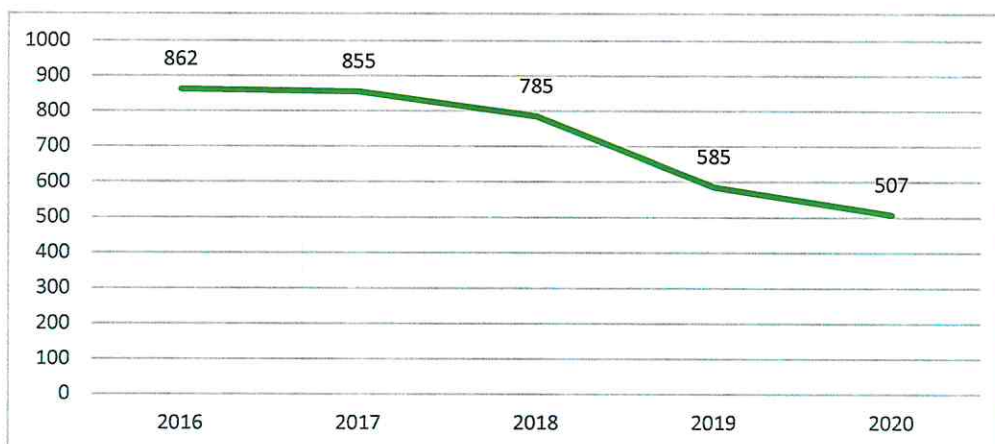
Źródło: opracowanie własne, dane z GOPS w Nowej Soli

II.6.4 Sytuacja osób z niepełnosprawnościami

Wśród osób korzystających z pomocy społecznej w gminie Nowa Sól dużą liczbę stanowią osoby z niepełnosprawnością. Z analizy danych wynika, że w ostatnich latach spada liczba świadczeń udzielonych z powodu niepełnosprawności. W 2020 r. z tego powodu przyznano łącznie 507 świadczeń. Tym samym odnotowano spadek tego wskaźnika o 355 świadczeń.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

Wykres 15 Liczba świadczeń udzielonych z powodu niepełnosprawności

Źródło: opracowanie własne, dane z GOPS w Nowej Soli

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Natomiast specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Ośrodek pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia. Rada Gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania¹⁰.

W gminie Nowa Sól w latach 2016-2020 z usług opiekuńczych korzystały w 2019 r. – 3 osoby, a w 2020 r. – 6 osób. Dodatkowo w roku 2019 i 2020 r. jedna osoba korzystała ze specjalistycznych usług opiekuńczych. W kontekście diagnozowanego procesu starzenia się

¹⁰ <https://www.gov.pl/web/rodzina/uslugi-opiekuncze-i-specjalistyczne-uslugi-opiekuncze>

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

społeczeństwa realizacja usług opiekuńczych może przyjmować wyższe wskaźniki, które wynikać będą z potrzeby społeczeństwa i pogłębiających się problemów społecznych tej grupy mieszkańców.

Wzrastająca liczba osób korzystających z usług opiekuńczych staje się sygnałem dla samorządu w realizacji dalszej polityki społecznej. Należy bacznie monitorować tę grupę beneficjentów ośrodka, gdyż są to osoby najbardziej narażone na izolację i potrzebę wsparcia. Często osoby starsze, schorowane i osamotnione z różnych przyczyn wstydzą się zwrócić z prośbą o pomoc niefinansową. Osoby niepełnosprawne oprócz wsparcia finansowego potrzebują bardzo często pomocy usługowej, niefinansowej, która może wynikać chociażby z potrzeby załatwienia jakiejś sprawy urzędowej, czy zorganizowaniu dojazdu do jakiegoś miejsca. Ograniczenia tego typu prowadzą do wyobcowania, izolacji i wykluczenia społecznego. Zadaniem samorządu jest monitorowanie liczby osób niepełnosprawnych i starszych na terenie gminy, aby w jak najskuteczniejszy sposób dążyć do poprawy ich funkcjonowania w społeczeństwie.

W październiku 2019 r. powstał na terenie gminy Nowa Sól **Klub Seniora** w miejscowości Nowe Żabno. Powstanie placówki było możliwe dzięki uzyskanej przez gminę Nowa Sól dotacji z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej na realizację zadania publicznego w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2015-2020. Klub zrzesza kilkudziesięciu członków (osoby po 60 roku życia), realizuje szereg działań mających na celu przede wszystkim integrację społeczną mieszkańców gminy. W ramach spotkań seniorzy mają możliwość skorzystania m.in. z następujących zajęć:

- 1) terapię zajęciową,
- 2) zajęcia ruchowe,
- 3) zajęcia edukacyjne,
- 4) zajęcia sportowo-rekreacyjne,
- 5) zajęcia kulturalne, artystyczne i krajoznawcze,
- 6) aktywizację społeczną oraz działania integracyjne i międzypokoleniowe,
- 7) działania prozdrowotne.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

Zdjęcie 10 Klub Seniora w Nowym Żabnie

Źródło: fotografia własna

Dodatkowo w lutym 2021 r. na terenie miasta Nowa Sól rozpoczął działalność **Dzienny Dom „Senior+”**. DDS+ świadczy wsparcie seniorom (osobom nieaktywnym zawodowo, które ukończyły 60 lat, zamieszkałych na terenie gminy Nowa Sól Miasto) poprzez umożliwienie korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji, w tym oferty prozdrowotnej, obejmującej usługi w zakresie aktywności ruchowej lub kinezyterapii, a także oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej.

DDS+ jest ośrodkiem wsparcia dziennego o zasięgu lokalnym, dysponującym 30 miejscami. DDS+ funkcjonuje w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Soli, a jego siedzibą jest budynek zlokalizowany przy ul. Kasprowicza 12 w Nowej Soli. Placówka funkcjonuje w dni robocze, od poniedziałku do piątku, przez 8 godzin dziennie tj. w godzinach od 8:00 do 16:00¹¹.

¹¹ <https://mopsnowasol.bip.gov.pl/>

II.6.5 Świadczenia opiekuńcze

Zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych¹², zasiłek pielęgnacyjny przysługuje wyłącznie: niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21. roku życia oraz osobie, która ukończyła 75 lat.

Świadczenie pielęgnacyjne od 1 stycznia 2020 r. wynosi 1 830 zł miesięcznie. Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, przysługuje: matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy - ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności – jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności¹³.

Specjalny zasiłek opiekuńczy to świadczenie, które wprowadzono z dniem 1 stycznia 2013 r. Adresowane jest dla najbliższych członków rodziny osoby niepełnosprawnej lub wymagającej stałej opieki, które rezygnują z zatrudnienia w związku z koniecznością opiekowania się tą osobą. Świadczenie udzielane jest osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny (przez co należy rozumieć obowiązek utrzymania oraz dostarczenia środków wychowania), przede wszystkim krewnym w linii prostej i rodzeństwu, a także małżonkom, jeżeli nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniem o niepełnosprawności. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeśli wysokość łącznego

¹² Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111).

¹³ <https://www.gov.pl/web/rodzina/wiadczenie-pielegnacyjne>

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026**

dochodu rodziny osoby sprawującej opiekę i rodziny osoby wymagającej opieki nie przekracza kwoty 764,00 zł netto miesięcznie w przeliczeniu na osobę. W 2020 r. świadczenie wynosiło 620,00 zł miesięcznie¹⁴.

W gminie Nowa Sól w 2020 r. przyznano 4 087 świadczeń w postaci zasiłku pielęgnacyjnego. W tym 913 zasiłków przyznano dla niepełnosprawnego dziecka, 1 688 zasiłków – osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz 12 osobom, które ukończyły 75 lat. Ze świadczenia pielęgnacyjnego skorzystało w 2020 r. 376 osób, a ze specjalnego zasiłku opiekuńczego – 85 osób.

Ogólna liczba przyznawanych świadczeń w postaci zasiłku pielęgnacyjnego na przestrzeni ostatnich lat uległa zwiększeniu. Podobnie zwiększeniu od roku 2018 r. ulegają świadczenia opiekuńcze. W 2020 r. udzielono łącznie 4 548 świadczeń opiekuńczych.

Tabela 12 Liczba świadczeń opiekuńczych w latach 2016-2020

Świadczenia opiekuńcze	2016	2017	2018	2019	2020
Zasiłek pielęgnacyjny – ogółem	4 263	4 126	4 031	4 059	4 087
Zasiłek pielęgnacyjny – dla niepełnosprawnego dziecka	1 088	1 000	889	934	913
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	1 827	1 829	1 771	1 674	1 688
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	1 336	1 285	1 359	1 439	1 474
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie, która ukończyła 75 lat	12	12	12	12	12
Świadczenie pielęgnacyjne	415	412	361	354	376
Specjalny zasiłek opiekuńczy	224	227	148	112	85
Świadczenia opiekuńcze ogółem	4 902	4 765	4 540	4 525	4 548

Źródło: opracowanie własne, dane z GOPS w Nowej Soli

¹⁴ <https://www.gov.pl/web/rodzina/specjalny-zasilek-opiekunczy>

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026**

W 2020 r. wydatkowano kwotę 881 951,00 zł na udzielenie wsparcia w postaci zasiłków pielęgnacyjnych. Wzrost kwoty wypłacanego świadczenia wynika ze wzrostu liczby przyznawanych zasiłków oraz wysokości samego zasiłku. Kwota zasiłku pielęgnacyjnego wzrosła w analizowanym okresie od 153 zł/m c do 215,84 zł/m c. W 2020 r. wydatkowano kwotę 51 893,00 zł na realizację świadczeń specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz kwotę 1 619 390,00 zł na wypłacenie świadczenia opiekuńcze ogółem.

Tabela 13 Kwoty wypłaconych świadczeń opiekuńczych w latach 2016-2020

Świadczenia opiekuńcze	2016	2017	2018	2019	2020
Zasiłek pielęgnacyjny – ogółem	652 239,00	631 278,00	637 103,00	769 895,00	881 951,00
Zasiłek pielęgnacyjny – dla niepełnosprawnego dziecka	166 464,00	153 000,00	140 510,00	176 710,00	196 905,00
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	279 531,00	279 837,00	279 729,00	317 737,00	364 307,00
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	204 408,00	196 605,00	214 965,00	273 172,00	318 149,00
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie, która ukończyła 75 lat	1 836,00	1 836,00	1 899,00	2 276,00	2 590,00
Świadczenie pielęgnacyjne	534 000,00	578 592,00	531 210,00	558 799,00	685 546,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	116 480,00	117 403,00	78 792,00	68 359,00	51 893,00
Świadczenia opiekuńcze ogółem	1 302 719,00	1 327 273,00	1 247 105,00	1 397 053,00	1 619 390,00

Źródło: opracowanie własne, dane z GOPS w Nowej Soli

Powyższe dane potwierdzają coraz to większą potrzebę otoczenia opieką i wsparciem ludzi starszych, niepełnosprawnych czy zależnych. Zwiększa się liczba osób korzystających z zasiłków pielęgnacyjnych dla niepełnosprawnego dziecka oraz świadczeń pielęgnacyjnych. Zachodzące zmiany demograficzne będą wymuszały na samorządach realizację różnych programów na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych i zależnych. Ważne jest otoczenie ich opieką i wsparciem w każdej ze sfer życia, aby minimalizować zjawisko wykluczenia

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

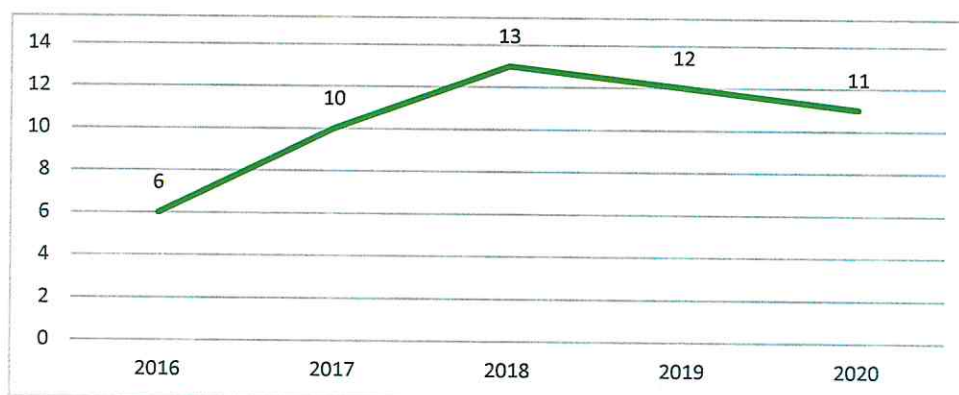
społecznego tychże osób, gdyż to one stanowią jedną z grup szczególnie zagrożonych wykluczeniem i izolacją społeczną.

II.6.6 Wsparcie asystenta rodziny i system pieczy zastępczej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Soli realizował w 2020 r. zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r., poz. 998, z późn. zm.)¹⁵, a także założenia wynikające z *Gminnego programu wspierania rodziny w gminie Nowa Sól na lata 2019-2024*, który został przyjęty uchwałą nr V/19/2019 Rady Gminy Nowa Sól z dnia 31 stycznia 2019 r. Głównym założeniem programu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin i dzieci, przewyżających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, mających na celu przywrócenie im zdolności do wypełniania tych ról, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

W 2020 r. 11 rodzin z terenu gminy Nowa Sól zostało objętych wsparciem asystenta rodziny. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta w analizowanych latach 2016-2020 ulegała niewielkim wahaniom, co przedstawia poniższy wykres. Do roku 2019 GOPS w Nowej Soli zatrudniał jednego asystenta rodziny. W 2020 r. Ośrodek zatrudniał na umowę o pracę 2 asystentów rodziny, którzy przebywali na zwolnieniu lekarskim do 31.12.2020 r. Od 01.10.2020 r. GOPS w Nowej Soli zatrudnił asystenta rodziny na umowę zlecenie.

Wykres 16 Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne, dane z GOPS w Nowej Soli

¹⁵ <https://www.gov.pl/web/rodzina/opieka-zastepcza-nad-dzieckiem>

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

Wytypowane rodziny zostały objęte pomocą ze względu na trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i funkcjonowania w środowisku. Współpraca asystenta rodziny opiera się głównie na analizie przyczyn kryzysu w rodzinie, wzmocnieniu roli i funkcji rodziny, rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin oraz dążeniu do reintegracji rodziny. Współpraca koncentrowała się głównie na eliminacji takich problemów jak: bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, niepełnosprawność, wielodzietność, ubóstwo, nadzór kuratora sądowego czy ubóstwo.

Najlepszym środowiskiem życia i wychowania dziecka jest rodzina. Istnieją jednak sytuacje związane z niemożnością zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Wówczas istotną rolę spełnia piecza zastępcza. Ma ona charakter czasowy. W związku z realizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gminie Nowa Sól pokrywała częściowo koszty wynikające ze sprawowania pieczy zastępczej nad dziećmi, które z różnych przyczyn nie mogły funkcjonować w środowisku rodziny biologicznej. W 2020 r. z terenu gminy w formie pieczy zastępczej rodzinnej współfinansowano pobyt 9 dzieci. Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych wzrosła w 2020 r. o 3 dzieci w porównaniu z rokiem 2016. Natomiast liczba rodzin sprawujących funkcję rodziny zastępczej w 2020 r. wynosiła 7 rodzin i również liczba takich rodzin systematycznie wzrastała od 2016 r. (wzrost o 3 rodziny).

Tabela 14 System pieczy zastępczej w latach 2016-2020

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin	4	4	5	6	7
Liczba dzieci w pieczy zastępczej	6	6	7	8	9

Źródło: opracowanie własne, dane z GOPS w Nowej Soli

II.6.7 Program „Posiłek w domu i w szkole”

GOPS w Nowej Soli w 2020 r. zapewniał dożywianie dzieci w szkołach, kontynuując rządowy program "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023. *Wieloletni gminny program osłonowy „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023* został przyjęty uchwałą nr V/23/2019 Rady Gminy Nowa Sól w dniu 31 stycznia 2019 r. Celem programu jest ograniczenia zjawiska niedożywienia wśród dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026**

w trudnej sytuacji. Program stanowi element polityki społecznej na terenie gminy. Pomocą w formie pokrycia kosztów jednego gorącego posiłku w szkole objęto 22 rodziny, w tym 28 osób oraz 16 dzieci.

W analizowanym okresie lat 2016-2020 r. odnotowano zmniejszającą się liczbę rodzin, osób i dzieci korzystających z tego programu. Liczba rodzin w ostatnich 5 latach zmniejszyła się o 26 rodziny, w tym o 62 osoby i 66 dzieci. Potwierdza to lepszą sytuację materialną i finansową mieszkańców gminy, albo też może to wynikać z uruchomienia oraz rozszerzenia programu 500+ na pierwsze i kolejne dzieci.

Tabela 15 Pomoc w formie dożywiania w latach 2016-2020

Wskaźnik	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin	48	30	16	27	22
Liczba osób	90	43	23	35	28
Liczba dzieci	82	30	17	19	16

Źródło: opracowanie własne, dane z GOPS w Nowej Soli

II.6.8 Bezpieczeństwo mieszkańców oraz przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Gminy Nowa Sól na rok 2020 został przyjęty uchwałą na XIV/93/2019 Rady Gminy Nowa Sól z dnia 19 grudnia 2019 r. Działania zaplanowane w ramach *Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych* w 2020 r. stanowią nie tylko kontynuację zadań i przedsięwzięć zapoczątkowanych w minionych latach, ale także dają odpowiedź na nowe sugestie i potrzeby środowisk realizujących zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Priorytetem są zadania w zakresie prowadzenia działań profilaktycznych wobec dzieci i młodzieży. W dokumencie określono następujące cele programu:

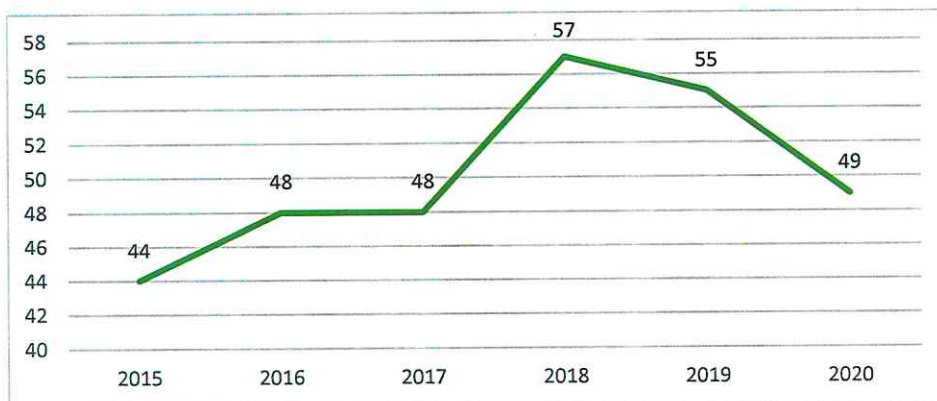
- 1) ograniczenie występowania negatywnych zjawisk, będących skutkiem nadużywania i uzależnienia od alkoholu oraz przemocy na terenie gminy Nowa Sól;
- 2) zmniejszenie ilości nowych przypadków uzależnienia;

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026**

- 3) edukacja publiczna w zakresie informowania o konsekwencjach nadużywania alkoholu oraz promocji zdrowego stylu życia w trzeźwości i abstynencji;
- 4) zmniejszenie ilości alkoholu spożywanego przez dzieci i młodzież;
- 5) realizowanie w szkołach programów profilaktycznych, informujących o szkodliwości nadużywania alkoholu i nastawionych na promowanie zdrowego stylu życia;
- 6) promowanie i wspieranie działalności dotyczącej organizowania wolnego czasu dzieci i młodzieży poprzez realizację programów profilaktycznych oraz innych zajęć prowadzonych przez osoby wykwalifikowane do opieki nad dziećmi i młodzieżą;
- 7) zwiększenie dostępności pomocy terapeuty dla osób uzależnionych jak i współuzależnionych członków rodzin;
- 8) zmniejszenie udziału osób nietrzeźwych wśród przyczyn naruszania prawa;
- 9) konsekwentne egzekwowanie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych i tytoniu osobom nieletnim oraz spożywanie alkoholu w miejscach zabronionych.

Liczba osób uzależnionych na terenie gminy Nowa Sól w ostatnich latach ulega zwiększeniu. W 2015 r. odnotowano 44 osoby z problemem alkoholowym, a w I półroczu 2020 r. – 49. W analizowanych ostatnich latach 2015-2020 najwięcej osób uzależnionych zamieszkiwała miejscowość: Przyborów (38 osób) , Lipiny (37 osób), Kietcz (32 osoby), Lubieszów (30 osób) oraz Lubięcín (29 osób), Stany (27 osób) i Rudno (26 osób).

Wykres 17 Liczba osób uzależnionych w gminie Nowa Sól w latach 2015-2020

Źródło: opracowanie własne, dane z GOPS w Nowej Soli

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

W ramach realizacji *Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Nowa Sól na lata 2020-2022*, który został przyjęty uchwałą nr XIV/92/2019 Rady Gminy Nowa Sól w dniu 19 grudnia 2019 r., podjęto następujące działania: udzielanie informacji dotyczącej możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom, prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii (w szczególności dla dzieci i młodzieży) oraz wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii na terenie gminy Nowa Sól.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2024 został przyjęty uchwałą nr V/20/2019 Rady Gminy Nowa Sól z dnia 31 stycznia 2019 r. Program uwzględnia przede wszystkim podejmowanie działań z zakresu profilaktyki, działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie. Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą w rodzinie odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”, którą określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” i wzorów formularzy „Niebieska Karta”¹⁶. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada obowiązek prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” na przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia. W ramach struktury Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Soli funkcjonuje Gminny Zespół Interdyscyplinarny, którego zadaniem jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz praca z ofiarami i sprawcami przemocy.

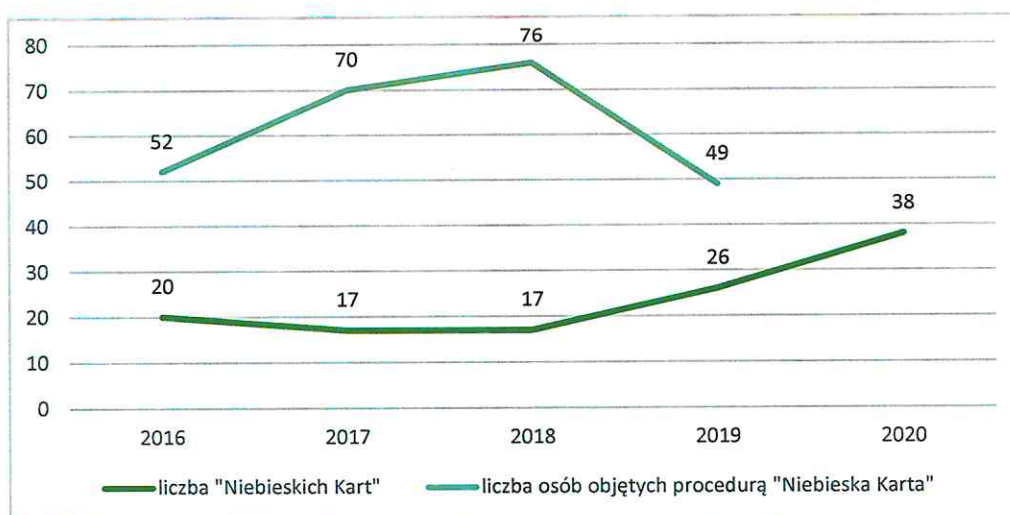
W analizowanym okresie lat 2016-2020 zauważa się wzrost „Niebieskich Kart” na terenie gminy. Tym samym wzrasta liczba osób objętych działaniami niniejszą procedurą. W 2015 r. odnotowano łącznie 15 „Niebieskich Kart”, a w 2020 r. – 38. Zjawisko występowania przemocy w rodzinie zakończone procedurą „Niebieskie Karty” najczęściej występowała w latach 2015-2019 w takich miejscowościach jak: Chelmek, Ciepeliów, Kiełcz, Lubieszów i Przyborów. Poniżej przedstawiono liczbę „Niebieskich Kart” oraz liczbę osób objętych działaniami w zakresie procedury „Niebieskie Karty”.

---

¹⁶ Dz. U. Nr 209, poz. 1245.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

Wykres 18 Procedura „Niebieskie Karty” w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne, dane z GOPS w Nowej Soli

W 2020 r. do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło ogółem 38 „Niebieskich Kart”. Podmiotami sporządzającymi była Policja. W ramach procedury powołano 35 grup roboczych i odbyto 112 spotkań. Średni czas realizacji jednej procedury „Niebieskie Karty” trwa od ok. 5 do 8 miesięcy. W roku 2020 zakończono procedurę w 18 rodzinach, natomiast 17 spraw przeszło na rok następny. Podstawowym zadaniem grup roboczych w trakcie trwania procedury jest opracowanie planu bezpieczeństwa w ramach którego najczęściej podejmowane działania to : wielomiesięczne oddziaływania prewencyjne prowadzone przez Policję w miejscu zamieszkania rodzin, działania w ramach pracy socjalnej prowadzone przez pracowników socjalnych, bieżąca współpraca ze sprawującymi dozór kuratorami karnym i kuratorami rodzinnymi oraz pedagogami i psychologami ze szkół. Kierowanie osób, do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc i sprawców przemocy do uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych. Ponadto, wnioskowanie do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Nowa Sól w sprawie wszczęcia postępowania zmierzającego do ustalenia uzależniona od alkoholu w celu zobowiązania do podania się leczeniu odwykowemu przeciwalkoholowemu, kierowanie osób nadużywający i uzależnionych od alkoholu, na terapię ambulatoryjną, do lekarza psychiatry i grup wsparcia, kierowanie do psychologa oraz udzielanie informacji na temat możliwości skorzystania z oferty pomocowej Lubuskiego Stowarzyszenia na Rzecz Kobiet BABA w Zielonej Górze, które świadczy pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem i uwikłanym w przemoc.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

W ramach analizy danych dotyczących liczby przestępstw w 2019 r. w gminie Nowa Sól stwierdzono szacunkowo (w oparciu o dane powiatowe) 173 przestępstw. Oznacza to, że na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 24,84 przestępstw. Jest to wartość porównywalna do wartości dla województwa lubuskiego oraz znacznie większa od średniej dla całej Polski. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w gminie wynosi 75,40%. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy Nowa Sól najczęściej stwierdzono przestępstw o charakterze kryminalnym - 17,92 (wykrywalność 72%) oraz przeciwko mieniu - 10,11 (wykrywalność 51%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa o charakterze gospodarczym - 3,72 (74%), drogowe - 2,03 (98%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,74 (84%)¹⁷.

II.7 Zjawisko wykluczenia społecznego

Wykluczenie społeczne to sytuacja, w której dana jednostka będąca członkiem społeczeństwa nie może normalnie uczestniczyć w działaniach obywateli tego społeczeństwa, przy czym ograniczenie to nie wynika z jej wewnętrznych przekonań, ale znajduje się poza kontrolą wykluczonej jednostki. Wykluczenie społeczne jest zjawiskiem wielowymiarowym i w praktyce oznacza niemożność uczestnictwa w życiu gospodarczym, politycznym jak i kulturowym, w wyniku braku dostępu do zasobów, dóbr i instytucji, ograniczenia praw społecznych oraz deprywacji potrzeb. Wykluczenie społeczne dotyczy różnych ludzi i różne są jej przyczyny. Niekiedy niepełnosprawność, niekiedy ubóstwo i brak pracy, niekiedy problemy rodzinne. Realizacja polityki społecznej powinna dążyć do diagnozowania osób zagrożonych izolacją i wykluczeniem społecznym, jak również podejmować działania w celu eliminacji tych zjawisk.

Istotnym elementem polityki społecznej gminy Nowa Sól powinno być położenie nacisku na walory społeczno-gospodarcze oraz przeciwdziałanie zjawiskom – przede wszystkim ubóstwa, bezrobocia, przestępczości, ochrony rodzin przeżywających trudności i problemów osób starszych oraz niepełnosprawnych.

Skupienie podejmowanych działań na niewielkiej grupie klientów pomocy społecznej oraz wyznaczenie odpowiednich standardów korzystania z pomocy społecznej skutkować

¹⁷ <https://www.polskawliczbach.pl/>

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

będzie odpowiednim poziomem realizacji zadań ustawowych. Koncentrowanie się głównie na osobach potrzebujących pomocy i wsparcia przyczyni się do poprawy warunków życiowych mieszkańców gminy. Realizacja odpowiednich zadań w ramach świadczenia pomocy na rzecz osób starszych wydaje się jednym z kluczowych zadań wymaganych od GOPS w Nowej Soli oraz samorządu lokalnego.

Należy ponadto przeanalizować sytuację demograficzną, która generuje zmiany uwarunkowań społecznych. Struktura społeczna zmienia się, ponieważ przeważa liczba osób starszych, zaś odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym stale maleje. To istotny sygnał na przyszłość, ponieważ będzie świadczył o możliwościach rozwojowych gminy. Wydaje się zasadne podjęcie odpowiednich kroków w celu uświadamiania społeczeństwa o randze problemu, a także ważne jest znalezienie odpowiednich rozwiązań wspierających osoby zależne, starsze, potrzebujące pomocy. Oprócz „sąsiedzkiej pomocy” należy dążyć do zapewnienia odpowiedniego wsparcia instytucjonalnego. Osoby starsze, schorowane, niepracujące, które potrzebują pomocy i wsparcia (a często wstydzą się przyznać do tego) najbardziej narażone są w gminie na izolację społeczną.

Reasumując, podstawowym celem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowa Sól na lata 2021-2026 jest podjęcie i prowadzenie aktywizacji społecznej na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, bądź izolacją społeczną oraz przeciwdziałanie zasygnalizowanym problemom społecznym wraz z ich przewidywaniem i konstruowaniem odpowiednich rozwiązań. Zwrócenie uwagi na problematyczne kwestie społeczne pozwoli na osiągnięcie lepszych efektów w dalszej perspektywie, co w konsekwencji wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców całej gminy.

II.8 Piramida problemów społecznych

Analiza danych oraz przeprowadzone badania wskazują na główne problemy społeczne w gminie Nowa Sól, które dotyczą przede wszystkim następujących grup osób:

1. Osoby starsze, często borykające się z chorobą i osamotnieniem (w tym również osoby niepełnosprawne).
2. Osoby z rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze (dzieci z tych rodzin oraz ich rodzice).
3. Osoby borykające się z problemem alkoholowym, jak również doświadczające przemocy w rodzinie.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026**

4. Osoby bezrobotne, w tym głównie osoby długotrwale bezrobotne i bezrobotne kobiety i osoby po 50 roku życia.

Problemy zostały podzielone na 4 sekcje, ponieważ w obrębie występowania pojedynczych problemów społecznych nawiązują do pozostałych i wzmacniają prawdopodobieństwo ich wystąpienia. Można tutaj mówić także o sieci współzależności problemów społecznych pomiędzy poszczególnymi sekcjami lub w sposób całościowy o piramidzie problemów społecznych, co prezentuje poniższy schemat.

Schemat 1 Piramida problemów społecznych

Źródło: Opracowanie własne

Zdiagnozowane powyższe problemy społeczne nie występują w izolacji. Często występowanie jednego niepożądanego zjawiska staje się skutkiem kolejnych. Brak pracy powoduje obniżenie życia społecznego rodziny, prowadzi często do konfliktów między rodzicami, wpływa na wzrost problemów alkoholowych. Wszystko to doprowadza do ubóstwa. Z kolei wystąpienie nagłej i ciężkiej choroby prowadzić może do problemów zawodowych. Osoba przewlekłe chora nie jest w stanie podejmować zatrudnienia, potrzebuje wsparcia finansowego na leczenie oraz boryka się z problemami natury psychicznej. Obniżenie poziomu satysfakcji prowadzi często do problemów zdrowotnych natury psychologicznej. Również osoby starsze, osamotnione pozostają bez wsparcia i pomocy w wykonywaniu codziennych czynności. Potrzebują opieki i pomocy w załatwianiu różnych spraw, robieniu zakupów, bliskości innych osób. Te przykładowe zjawiska społeczne doprowadzić mogą do pewnego rodzaju izolacji, a pogłębiane i długofalowe ich występowanie - do wykluczenia społecznego.

W kontekście obecnej sytuacji epidemicznej powyższe problemy społeczne wydają się być poważniejsze i skutkować mogą niepożądanymi zachowaniami. Frustracja, często brak pracy, niestabilna sytuacja na rynku zawodowym, również niestabilna sytuacja przedsiębiorców

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

doprowadzają do innych problemów. Kłótnie i konflikty rodzinne, nadużywanie alkoholu oraz narastająca przemoc w rodzinie są tego zaobserwowanym przykładem skutków panującej epidemii. Przymusowa izolacja domowa, ograniczone życie kulturalne i sportowe, brak możliwości korzystania z wielu usług i niemożność spotykania się w klubach zainteresowania, mogą doprowadzić do stanów depresyjnych. Również w kontekście zdalnego nauczania dzieci i młodzieży, zauważa się narastające problemy zdrowotne tej grupy społecznej (wyobcowanie, otyłość, problemy z koncentracją, chęcią podejmowania jakichkolwiek działań).

Ważnym zadaniem samorządów będzie powrót do normalnego funkcjonowania społeczności. W okresie tego powrotu istotne znaczenie będzie miało zwrócenie uwagi na osoby starsze oraz dzieci i młodzież, które w okresie pandemii zostały przymusowo zamknięte i odizolowane od rówieśników. Skutki tego działania będzie można zdiagnozować i ocenić w najbliższym czasie. Dlatego ważna jest tutaj rola Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz innych instytucji działających na terenie gminy.

III. Wyniki badań ankietowych „Ocena problemów społecznych w gminie Nowa Sól”

Ocena sytuacji społecznej mieszkańców gminy, w kontekście występujących w niej problemów społecznych i niekorzystnych zjawisk związanych ze społeczeństwem, stanowi ważne i cenne źródło informacji na temat warunków i jakości życia osób ją zamieszkujących. Jest istotnym elementem określania polityki społecznej gminy, a wraz z diagnozą stanu istniejącego, wpływa na kształtowanie odpowiednich kierunków interwencji i działań podejmowanych w kolejnych latach. Opinia mieszkańców stanowi element partycypacji społecznej na etapie wdrażania odpowiednich działań, jakie należy zaplanować w kontekście opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

W gminie Nowa Sól badanie opinii społecznej mieszkańców na temat warunków życia i sytuacji społecznej gminy zostało przeprowadzone w czerwcu 2021 r. W badaniu wykorzystano ankietę, jako technikę badawczą. Zastosowane narzędzie badawcze stanowił kwestionariusz ankiety, składający się z pytań zamkniętych. W badaniu wzięło udział 89 respondentów z gminy Nowa Sól, w tym 48 kobiet i 41 mężczyzn. Najliczniejszą grupę respondentów

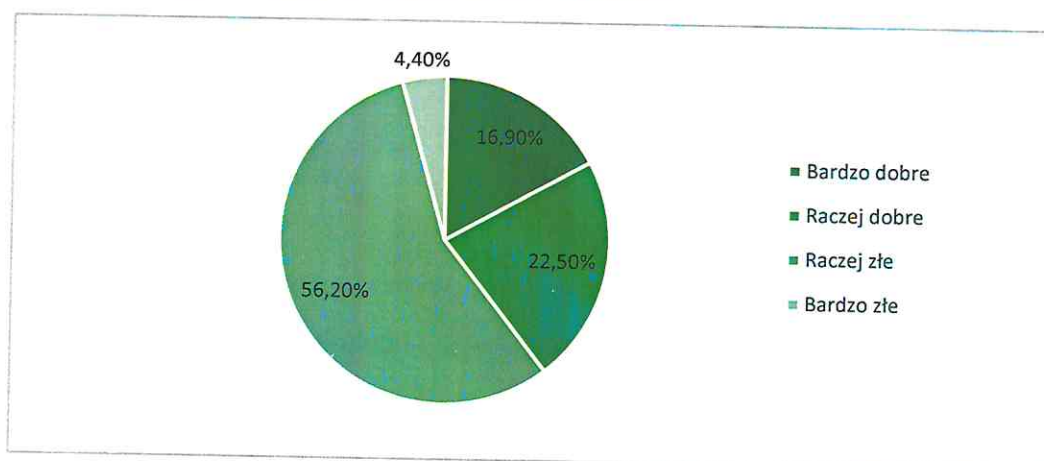
STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

stanowiły osoby w wieku 36-50 lat (38,2%), następnie osoby w wieku 26-35 lat (23,6%) oraz osoby starsze w wieku 51-60 lat (20,2%). Osób w wieku 18-25 lat było 7,9%, a seniorów po 60 roku życia - 9%.

Poniżej zaprezentowano wyniki z przeprowadzonego badania.

Ocena warunków życia mieszkańców gminy Nowa Sól w opinii mieszkańców jest dobra. 56,2% ankietowanych uważa, że żyje im się dobrze w gminie. 16,9% badanych jest bardzo zadowolona z życia w gminie Nowa Sól. Jednak 22,5% osób biorących udział w badaniu uważa, że gmina nie zaspokaja ich podstawowych potrzeb do życia i rozwoju. Spośród ankietowanych tylko 4,4% osób uważa, że żyje im się bardzo źle w gminie.

Wykres 19 Ocena warunków życia w gminie Nowa Sól w opinii respondentów

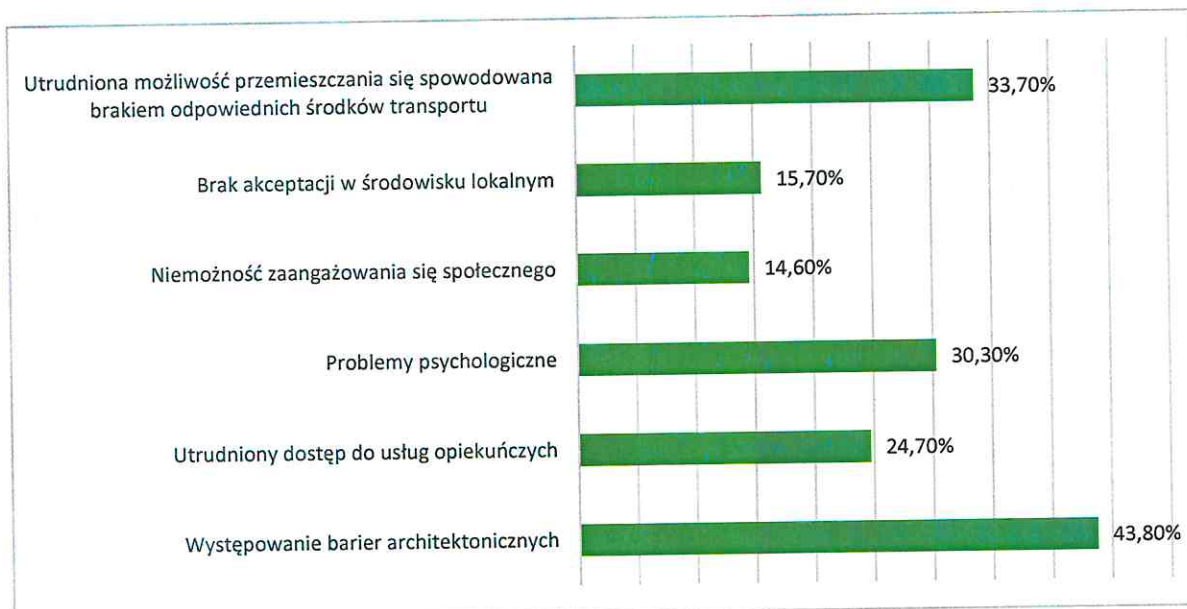

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań własnych

Sytuacja osób z niepełnosprawnościami w gminie Nowa Sól w opinii mieszkańców jest trudna głównie z powodu występujących barier architektonicznych (43,8% odpowiedzi), a także z powodu utrudnionych możliwości przemieszczania się (33,7%). Również wskazano na występowanie problemów psychologicznych osób niepełnosprawnych (30,3%) i utrudniony dostęp do usług opiekuńczych (24,7% odpowiedzi).

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

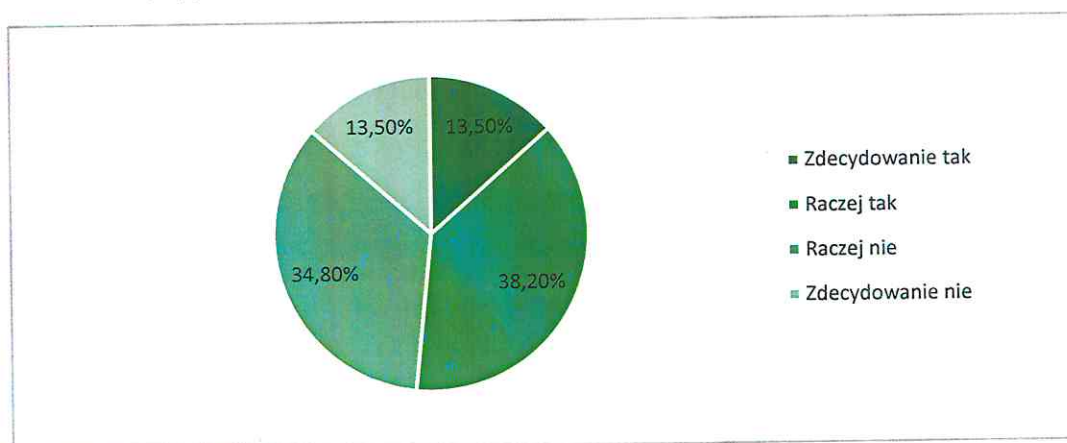
Wykres 20 Ocena problemów osób z niepełnosprawnością w gminie Nowa Sól w opinii respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań własnych

Ocena oferty pomocy dla osób z niepełnosprawnościami z terenu gminy została oceniona przez 38,2% respondentów jako pomoc występująca i wystarczająca. Jednak tyle samo prawie odpowiedzi (34,8%) wskazywało na to, że oferowana pomoc jest niewystarczająca. Z kolei 13,5% badanych uznało, że oferowana pomoc jest bardzo dobra, ale tyle samo osób twierdzi, że jest zdecydowanie niewystarczająca.

Wykres 21 Ocena oferty pomocy dla osób z niepełnosprawnością w gminie Nowa Sól w opinii respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań własnych

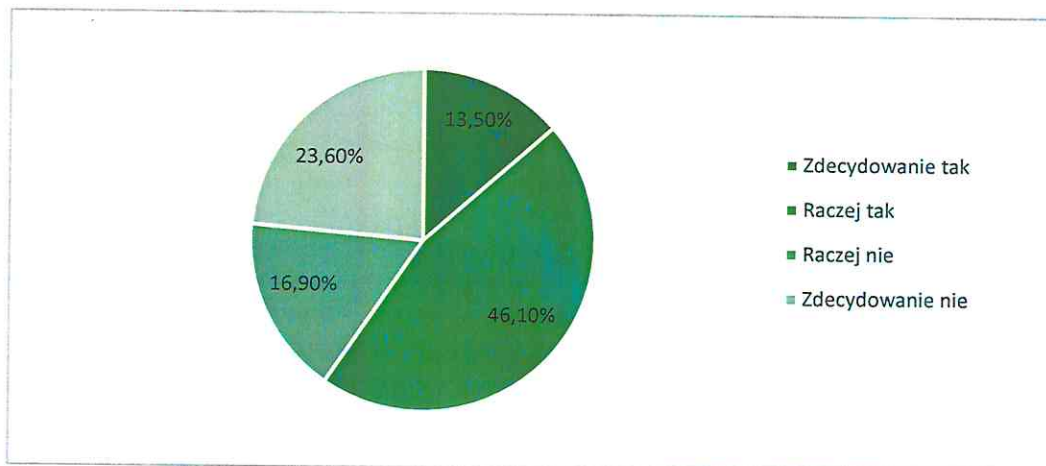
Opinia na temat dostępności mieszkańców gminy Nowa Sól do placówek opieki zdrowotnej jest podzielona. 46,1% badanych uważa, że dostęp jest raczej wystarczający, 13,5% badanych

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

uważa, że jest zdecydowanie wystarczający. Natomiast 23,6% ankietowanych uznało, że dostęp do placówek opieki zdrowotnej jest zdecydowanie niewystarczający, a 16,9% osób uważa, że jest raczej niewystarczający.

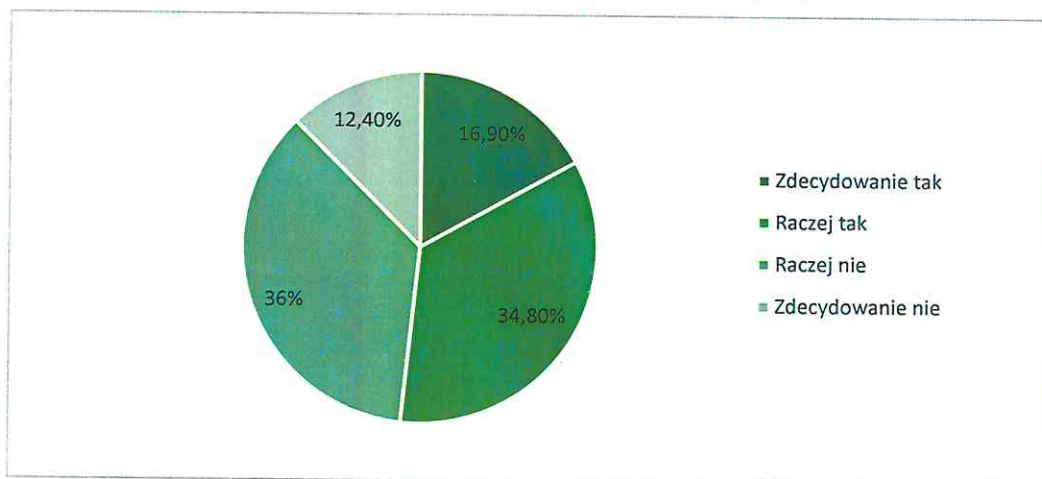
Wykres 22 Ocena dostępu do placówek opieki zdrowotnej w gminie Nowa Sól w opinii respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań własnych

Aktywizacja osób starszych jest trudnym działaniem samorządu, który powinien zmierzać do większej aktywności mieszkańców gminy w różnym wieku. Okazuje się, że na terenie gminy Nowa Sól podejmowane są odpowiednie działania mające na celu aktywizację głównie osób starszych (34,8% odpowiedzi). Z kolei 36% ankietowanych uważa, że nie ma takich działań, a 12,4% badanych jest zdania, że w ogóle takie działania nie są podejmowane. Z kolei 16,9% respondentów twierdzi, że zdecydowanie są prowadzone takie działania.

Wykres 23 Ocena działań aktywizujących osoby starsze w gminie Nowa Sól w opinii respondentów

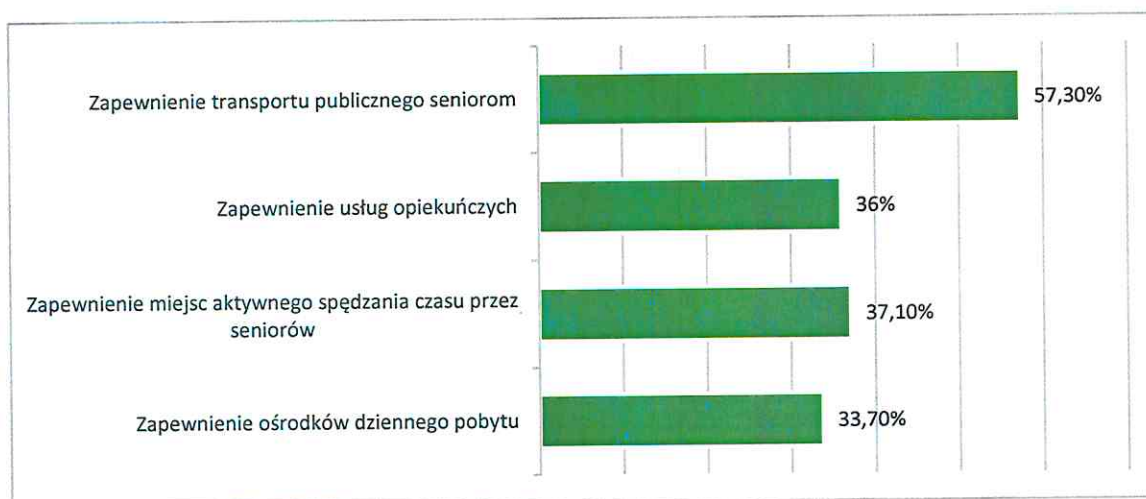

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań własnych

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

Wśród odpowiedzi dotyczących wskazania działań aktywizacyjnych niezbędnych do podjęcia na rzecz seniorów wskazano przede wszystkim jako pożądane zapewnienie transportu publicznego seniorom (57,3%). Następnie na porównywalnym poziomie wskazano potrzebę zapewnienia miejsc aktywnego spędzania czasu dla seniorów (37,1%), zapewnienie usług opiekuńczych (36%) oraz zapewnienie ośrodków dziennego pobytu dla osób starszych i zależnych (33,7% odpowiedzi).

Wykres 24 Działania aktywizujące niezbędne do podjęcia na rzecz seniorów w gminie Nowa Sól w opinii respondentów

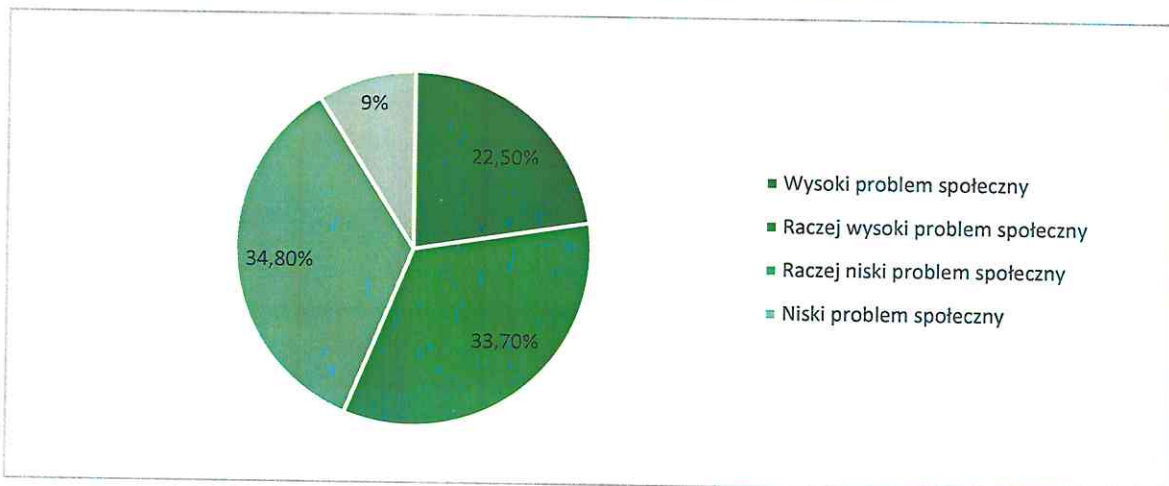

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań własnych

Kwestie występowania problemu uzależnień na terenie gminy Nowa Sól w ocenie ankietowanych stanowi raczej wysoki problem społeczny (33,7%). Uzależnienia jako wysoki problem społeczny uznane zostały przez 22,5% badanych, a 34,8% respondentów uważa, że problem uzależnień na terenie gminy nie stanowi poważnego zagrożenia dla mieszkańców.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

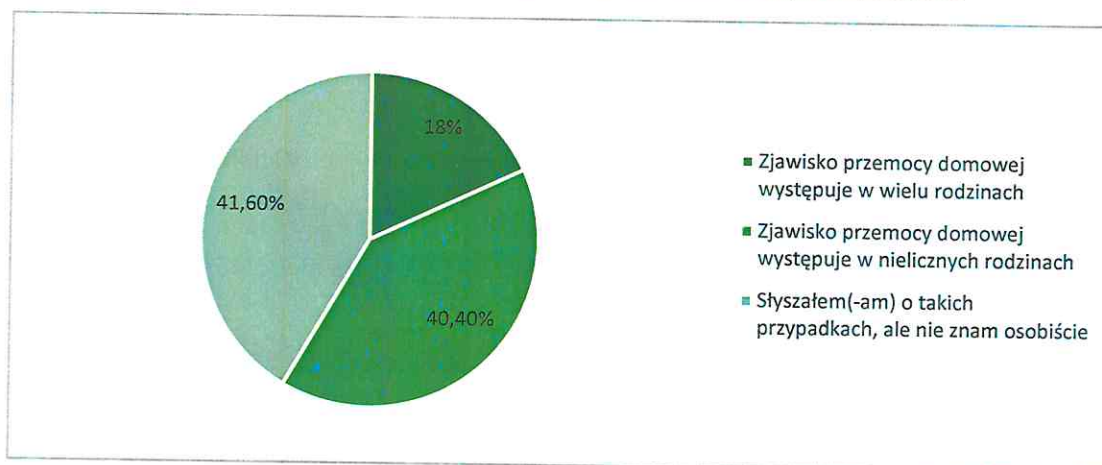
Wykres 25 Ocena występowania problemu uzależnień w gminie Nowa Sól w opinii respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań własnych

Zjawisko przemocy w rodzinie występuje coraz częściej na terenie gminy. Świadczy o tym wzrastająca liczba „Niebieskich Kart” odnotowanych w 2020 r. Również 18% ankietowanych osób uznała, że zjawisko przemocy stanowi poważne i często spotykane zjawisko na terenie gminy. Aż 41,6% badanych uznało, że słyszało o takich zachowaniach i zjawiskach, ale osobiście ten problem ich nie dotyczy. Z kolei 40,4% osób biorących udział w ankiecie ocenia występowanie zjawiska przemocy w rodzinie jako zjawisko występujące w nielicznych rodzinach na terenie gminy.

Wykres 26 Ocena występowania zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Nowa Sól w opinii respondentów

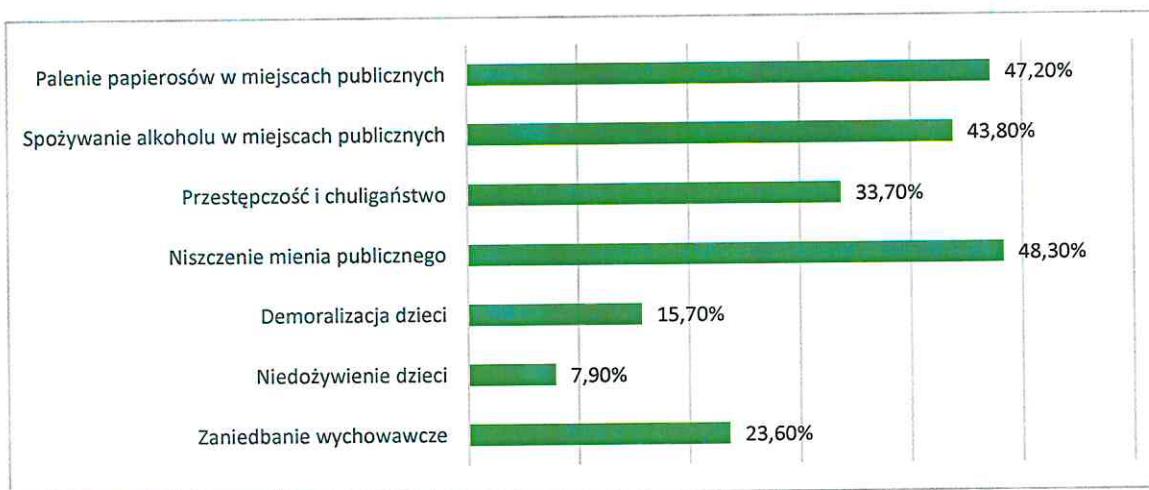
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań własnych

Respondenci, którzy wzięli udział w badaniu określili negatywne zjawiska, jakie zauważają na terenie gminy Nowa Sól w odniesieniu do dzieci i młodzieży. Jako najważniejsze wskazali niszczenie mienia publicznego (48,3%), palenie papierosów w miejscach publicznych (47,2%)

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

oraz spożywanie alkoholu w miejscach publicznych (47,2% odpowiedzi). Bardzo wysoko zostało ocenione zjawisko występowania przestępczości oraz chuligaństwa (33,7%). Na zaniedbania wychowawcze uwagę wskazało 23,6% respondentów, a na demoralizację dzieci – 15,7% badanych.

Wykres 27 Negatywne zjawiska społeczne w odniesieniu do dzieci i młodzieży w gminie Nowa Sól w opinii respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań własnych

Wykres nr 28 przedstawia wyniki badania dotyczące potrzeby podjęcia najistotniejszych działań, które należałoby podjąć na terenie gminy Nowa Sól w kontekście przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom społecznym występującym w gminie. W opinii respondentów okazuje się, że najważniejsze działania jakie należałoby podjąć to: zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów (47,2% odpowiedzi) oraz poprawa dostępności do opieki medycznej poprzez wprowadzenie gminnych profilaktycznych programów zdrowotnych (41,6% odpowiedzi). Do innych ważniejszych i często wskazywanych działań należą poprawa bezpieczeństwa mieszkańców w gminie, przeciwdziałanie uzależnieniom, uruchomienie żłobka na terenie gminy czy działania na rzecz poprawy życia osób niepełnosprawnych.

Poniższy wykres zawiera wszystkie odpowiedzi wraz z procentowych wskazaniem najpilniejszych potrzeb w opinii respondentów. Z kolei wykres nr 29 prezentuje ocenę poszczególnych uwarunkowań życia mieszkańców w gminie Nowa Sól. W opinii respondentów zdecydowana większość odpowiedzi została oceniona na dostatecznym poziomie zadowolenia oraz zadowolenia z poszczególnych uwarunkowań. Badani negatywnie ocenili jedynie dostęp na terenie gminy do opieki medycznej (lekarzy specjalistów), dostęp do Internetu oraz niski poziom organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

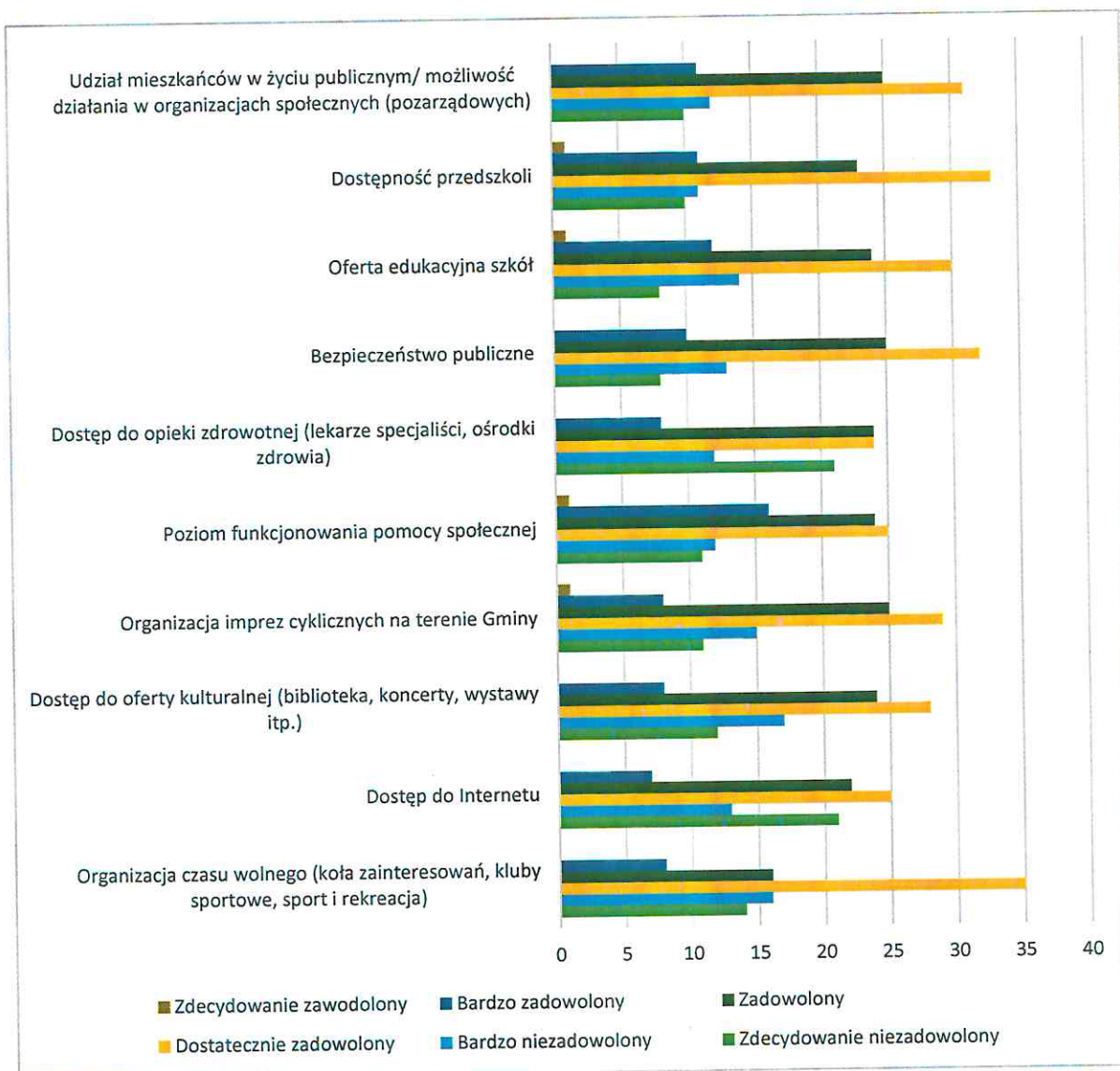
Wykres 28 Najważniejsze działania, które należałoby podjąć w celu przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom społecznym na terenie gminy Nowa Sól w opinii respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań własnych

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

Wykres 29 Ocena poszczególnych uwarunkowań życia w gminie Nowa Sól w opinii respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań własnych

IV. Analiza SWOT

Analiza SWOT (Strengths, Weakness, Opportunities, Threats) jest jedną z metod określania rozwoju diagnozowanego obszaru, ponieważ uwydatnia mocne i słabe strony oraz przedstawia szanse i zagrożenia jakie mogą wystąpić w środowisku lokalnym.

- Mocne strony – atuty gminy Nowa Sól
- Słabe strony – słabości, bariery, wady analizowanego obszaru,
- Szanse – dodatkowe okoliczności pociągające za sobą korzystne zmiany,

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026**

- Zagrożenia – okoliczności, które negatywnie wpływają na plan rozwoju gminy Nowa Sól.

Szczegółowe opracowanie analizy SWOT jest ważnym etapem procesu planowania strategicznego, ponieważ jest to punkt wyjściowy dla stawianych celów strategicznych oraz działań społecznych.

Tabela 16 Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Wzrost liczby mieszkańców gminy. 2. Spadek ogólnej liczby osób bezrobotnych. 3. Spadek liczby osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej. 4. Bogactwo, różnorodność i wysoka jakość zasobów przyrodniczych i krajobrazowych. 5. Efektywne wykorzystywanie walorów przyrodniczych do rozwoju turystyki. 6. Wzrost przedsiębiorczości lokalnej. 7. Dobrze funkcjonująca pomoc społeczna. 8. Dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej i funkcjonowanie szpitala na terenie miasta Nowa Sól. 9. Dostęp do placówek oświatowych. 10. Aktywna działalność organizacji społecznych na terenie gminy. 11. Dobra współpraca samorządu z lokalnymi organizacjami społecznymi. 12. Aktywne pozyskiwanie i wykorzystywanie środków zewnętrznych na rozwój infrastrukturalny, kulturalny, edukacyjny i społeczny gminy. 13. Dostępność mieszkań komunalnych.	1. Proces starzenia się społeczeństwa (wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym). 2. Duża liczba osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy społecznej. 3. Niewystarczające rozwiązania w zakresie zwalczania bezrobocia wśród kobiet (niska świadomość, lęk przed podjęciem pracy). 4. Wzrost rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawczych. 5. Wzrost liczby „Niebieskich Kart” i częstsze występowanie zjawiska przemocy w rodzinie. 6. Pogarszający się stan zdrowia psychicznego mieszkańców w wyniku sytuacji epidemicznej w kraju. 7. Centralizacja usług gospodarczych w Nowej Soli. 8. Brak funkcjonowania żłobka na terenie gminy. 9. Utrudniony dostęp do lekarzy specjalistów (niewystarczający poziom i dostęp do opieki medycznej). 10. Spadek liczby klubów sportowych.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026**

14. Funkcjonowanie Dziennego Domu Seniora+. 15. Funkcjonowanie świetlic środowiskowych.	
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Rozbudowa infrastruktury społecznej. 2. Rozwój działalności lokalnej. 3. Dofinansowanie rozwoju małego biznesu. 4. Dalsze pozyskiwanie środków zewnętrznych na rozwój gminy w aspekcie społeczno-gospodarczym. 5. Wzrost społecznej akceptacji dla osób niepełnosprawnych i starszych. 6. Likwidacja barier architektonicznych. 7. Stosowanie aktywnych narzędzi aktywizacji bezrobotnych. 8. Możliwość szybkiej i efektywnej reakcji na problemy społeczne. 9. Powstanie kolejnych ośrodków wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych. 10. Realizacja polityki wytnieniowej.	1. Istnienie zjawiska nielegalnego zatrudnienia, występowanie „szarej strefy” jako atrakcyjnego miejsca pracy. 2. Występowanie zagrożeń funkcjonowania rodziny: uzależnienia, rozpad więzi rodzinnych, bezrobocie, przemoc w rodzinie, ubóstwo. 3. Brak działań upowszechniających problematykę niepełnosprawności w celu kształtowania pozytywnych postaw. 4. Brak miejsc pracy dla osób starszych i niepełnosprawnych. 5. Dziedziczenie złych i negatywnych wzorców zachowań (status osoby bezrobotnej). 6. Postępujący proces starzenia się społeczeństwa. 7. Pogłębiająca się izolacja społeczna na skutek pandemii. 8. Pogłębiające się problemy społeczne wśród osób niepełnosprawnych i starszych.

Źródło: opracowanie własne

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

V. Cele strategiczne i operacyjne

Zaplanowane działania w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych służyć mają minimalizowaniu zdiagnozowanych problemów społecznych w gminie Nowa Sól, a także wyznaczają kierunek funkcjonowania systemu pomocy społecznej, współpracy instytucji i organizacji pozarządowych oraz aktywizacji środowisk i osób marginalizowanych.

Głównym celem Strategii jest aktywizacja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Strategiczne cele składające się na cel główny, konieczne do osiągnięcia, a oparte na wnikliwej analizie i wyważeniu problemów społecznych pod kątem ich natężenia i znaczenia, zostały przedstawione poniżej.

Cel strategiczny I

Aktywne wspieranie osób starszych, zależnych i schorowanych, w tym również osób niepełnosprawnych z terenu gminy

Cele operacyjne:

1. Promocja i wspieranie aktywności społecznej osób starszych oraz zapewnienie im właściwej opieki środowiskowej.
2. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.
3. Promocja wolontariatu jako formy integracji społecznej.

Cel strategiczny II

Aktywne wspieranie rodzin borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży w rodzinach zastępczych

Cele operacyjne:

1. Pomoc rodzinom będącym w kryzysie oraz rozwijanie systemu wsparcia.
2. Wsparcie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju.
3. Promocja działań profilaktycznych w różnych środowiskach z zakresu „wartości rodziny”.

Cel strategiczny III

Aktywne wspieranie osób uzależnionych i doświadczających przemocy w rodzinie

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

Cele operacyjne:

1. Zmniejszenie wykluczenia społecznego osób borykających się z problemem uzależnienia oraz przemocy w rodzinie.
2. Udzielanie pomocy osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie oraz prowadzenie działalności profilaktycznej w tym zakresie.
3. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.

Cel strategiczny IV

Aktywne wspieranie osób pozostających bez zatrudnienia na lokalnym rynku pracy

Cele operacyjne:

1. Wsparcie osób ubogich i zagrożonych ubóstwem w procesie usamodzielniania.
2. Aktywizacja zawodowa długotrwale bezrobotnych.
3. Wsparcie bezrobotnych kobiet w procesie aktywizacji zawodowej.

VI. Spójność z dokumentami strategicznymi

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem, który wyznacza kierunki działań w obszarze społecznym, a w szczególności w ramach działań skierowanych na przezwycięzenia problemów oraz występujących deficytów społecznych. W tym zakresie zachowuje spójność z dokumentami strategicznymi, które wyznaczają działania w ramach rozwoju gminy Nowa Sól, a także w kontekście zdiagnozowanych obszarów wymagających interwencji. W poniższej tabeli przedstawiono kluczowe dokumenty, z którymi Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowa Sól na lata 2021-2026 zachowuje spójność, głównie w zakresie realizacji celów strategicznych.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026**

Tabela 17 Spójność z dokumentami strategicznymi gminy Nowa Sól

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowa Sól na lata 2021-2026	Strategia Rozwoju Gminy Nowa Sól na lata 2021-2027	Program Rewitalizacji Gminy Nowa Sól na lata 2020-2023
Cel I Aktywne wspieranie osób starszych, zależnych i schorowanych, w tym również osób niepełnosprawnych z terenu gminy	Cel strategiczny III Rozwój polityki społecznej	Cel główny: Podniesienie jakości życia, integracji i aktywności społecznej mieszkańców podobszarów rewitalizacji
Cel II Aktywne wspieranie rodzin borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży w rodzinach zastępczych		
Cel III Aktywne wspieranie osób uzależnionych i doświadczających przemocy w rodzinie		
Cel IV Aktywne wspieranie osób pozostających bez zatrudnienia na lokalnym rynku pracy		

Zródło: opracowanie własne

VII. Misja i wizja nowej ścieżki rozwoju

Misją, jaka wypływa z niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest wdrażanie efektywnych działań z zakresu polityki społecznej w obrębie gminy Nowa Sól. Obrona misja wpływa także na strukturę celów, czyli typowanie obszarów i celów strategicznych, tym samym tworząc wizję realizowania niniejszej polityki społecznej.

MISJA

Poprawa jakości życia mieszkańców gminy Nowa Sól poprzez stworzenie spójnego i kompleksowego wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem oraz izolacją społeczną.

WIZJA

Gmina Nowa Sól to miejsce zrównoważonego rozwoju, optymalnych warunków do życia i rozwoju oraz sprzyjające rozwojowi integracji społecznej.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

Realizacja powyższej wizji i misji nastąpi poprzez profesjonalizm w załatwianiu spraw w trybie i terminach określonych przepisami prawa, przy gospodarnym wykorzystaniu środków, którymi dysponuje samorząd, poprzez partnerstwo z wnioskodawcami, urzędami i organizacjami, aktywizację poprzez upowszechnianie aktywnej integracji, satysfakcję pracowników posiadających kwalifikacje odpowiadające powierzonym im zadaniom oraz prowadzenie szkoleń dostosowujących poziom ich wiedzy do wymogów wynikających z obowiązujących przepisów, kształtowanie postaw sprzyjających zaspokajaniu zbiorowych potrzeb społeczności lokalnej.

Zarówno Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Soli jak i samorząd lokalny, przy wsparciu instytucji zewnętrznych, powinni współdziałać w celu realizacji odpowiednio obranej polityki społecznej gminy. Rozwiązanie lub minimalizacja zdiagnozowanych problemów społecznych nie stanowi wyłącznie działań GOPS, ale wszystkich instytucji i mieszkańców. Zbudowanie społeczeństwa odpowiedzialnego jest kluczowym działaniem w poprawie i funkcjonowaniu gminy pod kątem społecznym. Tylko takie społeczeństwo będzie w stanie szybko i sprawnie reagować na występujące problemy, będzie w stanie im przeciwdziałać, a także im zapobiegać. Jest to niewątpliwie długofalowy proces, który powinien zostać zapoczątkowany już teraz, w chwili diagnozowanych problemów, tj. starzenie się społeczeństwa, ujemny przyrost naturalny, ogólne zniechęcenie i bierność społeczeństwa w podejmowaniu działań społecznych na rzecz lokalnego rynku. Stworzenie odpowiednich grup, organizacji (niekoniecznie formalnych), którym będzie przewodniczył przygotowany do tego lider, mogą stać się podstawą do budowania społeczeństwa obywatelskiego, działającego na rzecz mieszkańców i gminy.

VIII. Kierunki strategicznej interwencji

Elementem rozwiązywania problemów społecznych jest wdrażanie polityki społecznej, zwanej też polityką socjalną. Polityka ta polega na celowej działalności państwa i innych podmiotów w kształtowaniu warunków życia i pracy ludzi oraz stosunków międzyludzkich. Jej celem jest zaspokojenie potrzeb indywidualnych i społecznych. Polityka społeczna dotyczy m.in.: spraw rodzinnych, zatrudnienia, kształcenia, wyżywienia, mieszkania, kultury, ochrony zdrowia, organizacji wypoczynku i turystyki, walki z patologiami społecznymi.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026**

W kontekście diagnozy głównych problemów i negatywnych zjawisk społecznych występujących w gminie Nowa Sól, sformułowano następujące kierunki interwencji (działań), które mają przyczynić się do realizacji założonych celów strategicznych.

Tabela 18 Kierunki działań w ramach realizacji I celu strategicznego

Działanie	Wskaźniki	Ramy finansowe (wartości szacunkowe)	Źródła finansowania
Cel strategiczny I			
Aktywne wspieranie osób starszych, zależnych i schorowanych, w tym również osób niepełnosprawnych z terenu gminy			
1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych i niepełnosprawnych.	- liczba rozeznaczonych osób starszych i niepełnosprawnych potrzebujących wsparcia na podstawie wywiadu środowiskowego (≥ 50 os./rok) - liczba osób objętych wsparciem finansowym i niefinansowym (≥ 100 os./rok)	400-500 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne (dotacja z budżetu państwa), środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
2. Wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych.	- liczba udzielonych świadczeń z tytułu niepełnosprawności w postaci zasiłków pielęgnacyjnych (≥ 3500 świadczeń/rok) - liczba udzielonych świadczeń pielęgnacyjnych (≥ 4000/rok) - liczba udzielonych świadczeń w formie specjalnego zasiłku opiekuńczego (≥ 50/rok) - liczba udzielonych świadczeń w formie zasiłków dla opiekunów (≥ 50 /rok)	2 mln- 2,5 mln/rok	Środki zewnętrzne (dotacja z budżetu państwa)
3. Podejmowanie współpracy z innymi instytucjami,	- liczba organizacji i rodzaj współpracy (≥ 1/rok) - liczba organizacji	1-2 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026**

Działanie	Wskaźniki	Ramy finansowe (wartości szacunkowe)	Źródła finansowania
Cel strategiczny I Aktywne wspieranie osób starszych, zależnych i schorowanych, w tym również osób niepełnosprawnych z terenu gminy			
organizacjami społecznymi w celu umożliwienia osobom starszym i niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym.	wspólnych działań na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych (np. piknik, koncert, wydarzenie kulturalne) (≥ 1/rok)		w miarę możliwości
4.Zwiększenie usług opiekuńczych i specjalistycznych, w tym te świadczone w domu osób starszych i przewlekle chorych.	- liczba usług opiekuńczych (≥ 6/rok) - liczba specjalistycznych usług opiekuńczych (≥ 1/rok)	250-350 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
5.Znoszenie barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej.	- liczba dostosowanych pomieszczeń i budynków użyteczności publicznej dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych (≥ 1)	50-100 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
6.Propagowanie aktywności społecznej poprzez organizację działań na rzecz seniorów i osób niepełnosprawnych (np. zajęcia, spotkania, festyny, prelekcje, warsztaty profilaktyczne)	- liczba działań na rzecz promowania aktywności (≥ 1/rok) - liczba programów wsparcia (≥ 1/rok) - liczba osób biorących udział w propagowaniu aktywności społecznej (≥ 100/rok)	15-20 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
7.Organizowanie wolontariatu na rzecz osób starszych, schorowanych i niepełnosprawnych potrzebujących pomocy i wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.	- liczba wolontariuszy (≥ 1 os./rok) - liczba działań wolontariackich (≥ 1/rok)	5-10 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026**

Działanie	Wskaźniki	Ramy finansowe (wartości szacunkowe)	Źródła finansowania
Cel strategiczny I Aktywne wspieranie osób starszych, zależnych i schorowanych, w tym również osób niepełnosprawnych z terenu gminy			
8.Funkcjonowanie Klubu Seniora	- liczba prowadzonych instytucji (≥ 1) - liczba uczestników Klubu (≥ 20 os./rok)	800 tys.- 1 mln	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości

Źródło: Opracowanie własne

Okres realizacji działań: 2021-2026

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Soli, Urząd Gminy Nowa Sól,

Partnerzy: organizacje pozarządowe, instytucje kultury, placówki oświatowe i instytucje opieki zdrowotnej.

Tabela 19 Kierunki działań w ramach realizacji II celu strategicznego

Działanie	Wskaźniki	Ramy finansowe (wartości szacunkowe)	Źródła finansowania
Cel strategiczny II Aktywne wspieranie rodzin borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży w rodzinach zastępczych			
1. Podejmowanie działań na rzecz pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, objęcie dożywianiem dzieci i młodzieży szkolnej (wsparcie finansowe i niefinansowe).	- liczba rodzin objętych wsparciem dożywiania (≥ 20 /rok) - liczba rodzin objętych wsparciem niefinansowym (≥ 50 /rok)	100-150 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne (dotacja z budżetu państwa), inne środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
2. Organizowanie pomocy dla rodziców borykających się z trudnościami opiekuńczymi i wychowawczymi	- liczba osób korzystających ze wsparcia asystenta rodziny (≥ 10 /rok)	20-30 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026**

Działanie	Wskaźniki	Ramy finansowe (wartości szacunkowe)	Źródła finansowania
Cel strategiczny II Aktywne wspieranie rodzin borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży w rodzinach zastępczych			
(wsparcie asystenta rodziny).			
3. Inicjowanie działań mających na celu wspieranie dzieci z rodzin, gdzie występują problemy wychowawcze i opiekuńcze (np. świetlice środowiskowe, organizacja ferii, zajęcia pozaszkolne)	- liczba dzieci objętych wsparciem (≥ 50 /rok)	50-70 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
4. Organizacja specjalistycznej pomocy psychologicznej oraz grup wsparcia dla osób przeżywających trudności	- liczba zorganizowanych grup wsparcia (≥ 1 /rok) - liczba godzin wsparcia psychologicznego (≥ 100 h/rok) - liczba osób objętych wsparciem (≥ 30 os./rok)	25-50 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
5. Wspieranie rodzin zastępczych oraz wspomaganie rozwoju dzieci w tych rodzinach.	- liczba rodzin zastępczych (≥ 7 /rok) - liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej (≥ 9 /rok)	90-110 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
6. Realizacja w placówkach edukacyjnych tematyki dotyczącej przygotowania do życia w rodzinie, a także profilaktyki uzależnień.	- liczba przeprowadzonych spotkań, kampanii, warsztatów (≥ 1 /rok) - liczba uczniów objętych wsparciem (≥ 500 os./rok)	5-10 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości

Źródło: Opracowanie własne

Okres realizacji działań: 2021-2026

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Soli, Urząd Gminy Nowa Sól,

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026**

Partnerzy: organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, instytucje kultury.

Tabela 20 Kierunki działań w ramach realizacji III celu strategicznego

Działanie	Wskaźniki	Ramy finansowe (wartości szacunkowe)	Źródła finansowania
Cel strategiczny III			
Aktywne wspieranie osób uzależnionych i doświadczających przemocy w rodzinie			
1. Przeciwdziałanie kumulacji negatywnych zjawisk społecznych w rodzinach dysfunkcyjnych (profilaktyka uzależnienia, przemocy domowej).	- liczba kampanii profilaktycznych (≥ 1 /rok) - organizacja spotkań, festynów rodzinnych jako forma spędzania czasu wolnego bez nałogów (≥ 1 /rok)	3-5 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
2. Wdrażanie nowoczesnych form profilaktyki, kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży, organizowanie w szkołach spotkań edukacyjnych z rodzicami i uczniami o zagrożeniu wynikających z uzależnień.	- liczba osób objętych wsparciem (≥ 500 /rok) - liczba projektów promocyjnych i informacyjnych (≥ 1 /rok)	3-5 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
3. Działalność Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i Przemocy w Rodzinie	- liczba osób objętych wsparciem (≤ 100 /rok)	20-30 tys./rok	Środki własne
4. Realizowanie działań objętych Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów	- liczba osób objętych wsparciem (≤ 20 /rok)	30-50 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026**

Działanie	Wskaźniki	Ramy finansowe (wartości szacunkowe)	Źródła finansowania
Cel strategiczny III Aktywne wspieranie osób uzależnionych i doświadczających przemocy w rodzinie			
Alkoholowych (m.in. paczki świąteczne, imprezy integracyjne w szkołach, dofinansowanie inicjatyw stowarzyszeń itp.)			
5. Realizacja działań Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Nowej Soli	- liczba osób objętych wsparciem (≤ 20 /rok)	5-10 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
6. Propagowanie wśród mieszkańców postaw prozdrowotnych, w tym aktywności fizycznej i zdrowego trybu życia.	- liczba kampanii promocyjnych (≥ 1 /rok), - liczba osób objętych wsparciem (≤ 100 /rok)	2-5 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
7. Organizacja specjalistycznej pomocy psychologicznej oraz grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	- liczba osób objętych wsparciem (≥ 30 os./rok) - liczba dzieci objętych wsparciem (≥ 20 os./rok)	10-20 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości

Źródło: Opracowanie własne

Okres realizacji działań: 2021-2026

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Soli, Urząd Gminy Nowa Sól,

Partnerzy: organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, instytucje kultury, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowej Soli, Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Nowej Soli, PCPR, ośrodek zdrowia, Sołtysi i Rady Sołeckie.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026**

Tabela 37 Kierunki działań w ramach realizacji IV celu strategicznego.

Działanie	Wskaźniki	Ramy finansowe (wartości szacunkowe)	Źródła finansowania
Cel strategiczny IV Aktywne wspieranie osób pozostających bez zatrudnienia na lokalnym rynku pracy			
1. Udzielanie osobom bezrobotnym wsparcia finansowego i niefinansowego w postaci zasiłków.	- liczba osób korzystających ze wsparcia (≤ 50 os./rok) - liczba udzielonych zasiłków z powodu bezrobocia (≤ 30 /rok)	100-200 tys./rok	Środki własne, środki zewnętrzne (dotacja z budżetu państwa), środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
2. Wspieranie osób bezrobotnych podejmujących własną działalność gospodarczą.	- liczba osób zakładających własną działalność gosp. ze środków na rozpoczęcia działalności (≥ 1)	20-40 tys.	Środki PUP
3. Tworzenie miejsc pracy w ramach organizacji pożytku publicznego, prac społecznie użytecznych zgodnie z przepisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawy o zatrudnieniu socjalnym i staży umożliwiających zdobycie doświadczenia zawodowego.	- liczba osób skierowanych do prac społecznie użytecznych (≥ 5 os./rok) - liczba osób skierowanych na staże (≥ 1 os./rok)	30-50 tys./rok	Środki PUP, środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
4. Aktywizacja zawodowa, szczególnie osób długotrwale bezrobotnych i kobiet, m.in. poprzez szkolenia zawodowe, doradztwo, poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy	- liczba osób bezrobotnych (≤ 180 os./rok)	150-200 tys./rok	Środki PUP, środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
5. Rozwijanie współpracy z Powiatowym Urzędem	- liczba udostępnionych informacji w GOPS	x	Środki PUP, środki własne

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026**

Działanie	Wskaźniki	Ramy finansowe (wartości szacunkowe)	Źródła finansowania
Cel strategiczny IV Aktywne wspieranie osób pozostających bez zatrudnienia na lokalnym rynku pracy			
Pracy w Nowej Soli w zakresie upowszechniania ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych i stażach oraz organizacji robót publicznych, prac interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego.	i stronie internetowej (≥ 4 razy/rok)		
7. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezrobotnych.	- liczba i rodzaj współpracy (≥ 1/rok)	x	Środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości
8. Podejmowanie współpracy z lokalnymi pracodawcami w celu pozyskiwania informacji o ofertach pracy.	- liczba nawiązanych współpracy (≥ 1/rok) - liczba udostępnionych informacji na terenie GOPS i stronie internetowej (≥ 5/rok)	x	Środki własne
9. Umożliwienie osobom zagrożonym wykluceniem społecznym powrotu do pełnienia ról społecznych poprzez organizowanie współpracy z organizacjami społecznymi i zwiększenie ich aktywności społecznej	- liczba podjętych działań (≥ 1/rok) - liczba osób objętych wsparciem (≥ 10/rok)	5-10 tys./rok	Środki PUP, środki własne, środki zewnętrzne pozyskane w miarę możliwości

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026**

Działanie	Wskaźniki	Ramy finansowe (wartości szacunkowe)	Źródła finansowania
Cel strategiczny IV			
Aktywne wspieranie osób pozostających bez zatrudnienia na lokalnym rynku pracy			
na rzecz lokalnej społeczności.			

Źródło: Opracowanie własne

Okres realizacji działań: 2021-2026

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Soli, Urząd Gminy Nowa Sól,

Partnerzy: organizacje pozarządowe, instytucje kultury, Sołtysi i Rady Sołeckie, lokalni pracodawcy.

IX. Monitoring i ewaluacja

Podmiotem odpowiedzialnym za wdrożenie i realizację działań wyznaczonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowa Sól na lata 2021-2026 będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Soli. Prowadzenie bieżących działań z zakresu monitoringu oraz ewaluacji posłuży sprawdzeniu efektywności prowadzonych działań i zebraniu informacji na temat adekwatności celów Strategii w stosunku do potrzeb i priorytetów oraz eliminacji niekorzystnych zjawisk społecznych na terenie gminy.

Monitoring będzie prowadzony w ujęciu corocznym, poprzez wskazanie działań, które zostały podjęte oraz określenie ich wpływu na cele zaplanowane w Strategii, tak aby możliwe było stałe określanie realizacji zaplanowanych celów. Monitoring będzie prowadzony w formie sprawozdania rocznego z realizacji osiągniętych wskaźników.

Ewaluacja ex-post zostanie przeprowadzona na zakończenie realizacji Strategii. Dzięki niej możliwe będzie ocenienie skuteczności podejmowanych działań względem lokalnych potrzeb w zakresie eliminowania uwarunkowań niekorzystnych związanych ze społecznym i zawodowym wykluczeniem mieszkańców. W przypadku wystąpienia nieprzewidzianych czynników, które będą miały decydujący wpływ na realizację zaplanowanych działań

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

przewiduje się możliwość wykonania ewaluacji mid-term w trakcie realizacji Strategii, która będzie podstawą do zmiany zapisów Strategii.

Podsumowując, należy podkreślić, iż zaplanowane działania związane z bieżącym monitoringiem oraz ewaluacją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych mają zapewnić aktualność zapisów zawartych w dokumencie oraz ich adekwatność względem występujących problemów społecznych.

X. Spis map, schematów, tabel, wykresów i zdjęć

Spis map

Mapa 1 Położenie gminy Nowa Sól	4

Spis schematów

Schemat 1 Piramida problemów społecznych	52

Spis tabel

Tabela 1 Struktura demograficzna gminy Nowa Sól w latach 2016-2020.....	10
Tabela 2 Liczba bezrobotnych w poszczególnych gminach w powiecie nowosolskim w 2020 r.....	24
Tabela 3 Liczba bezrobotnych z grup osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w latach 2016-2020	26
Tabela 4 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć w 2020 r.	31
Tabela 5 Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin w 2020 r.....	31
Tabela 6 Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin ze względu na liczbę dzieci w 2020 r.	32
Tabela 7 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w formie pieniężnej i niepieniężnej w latach 2016-2020	33
Tabela 8 Liczba osób, którym przyznano zasiłek stały, celowy i okresowy w latach 2016-2020	35
Tabela 9 Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej w latach 2016-2020	35
Tabela 10 Powody udzielania pomocy społecznej w latach 2016-2020	36
Tabela 11 Główne powody udzielenia świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w 2020 r.	37
Tabela 12 Liczba świadczeń opiekuńczych w latach 2016-2020	42

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

Tabela 13 Kwoty wypłaconych świadczeń opiekuńczych w latach 2016-2020	43
Tabela 14 System pieczy zastępczej w latach 2016-2020	45
Tabela 15 Pomoc w formie dożywiania w latach 2016-2020.....	46
Tabela 16 Analiza SWOT.....	62
Tabela 17 Spójność z dokumentami strategicznymi gminy Nowa Sól	66
Tabela 18 Kierunki działań w ramach realizacji I celu strategicznego.....	68
Tabela 19 Kierunki działań w ramach realizacji II celu strategicznego.....	70
Tabela 20 Kierunki działań w ramach realizacji III celu strategicznego.....	72

Spis wykresów

Wykres 1 Współczynnik obciążenia demograficznego w latach 2016 – 2020	11
Wykres 2 Liczba zameldowań i wymeldowań oraz saldo migracji w gminie Nowa Sól w latach 2016-2020	11
Wykres 3 Przyrost naturalny w latach 2016-2020	12
Wykres 4 Liczba uczniów w publicznych szkołach podstawowych w gminie Nowa Sól w latach 2015-2019	13
Wykres 5 Liczba czytelników i wypożyczeń księgozbioru w latach 2016-2020	17
Wykres 6 Liczba udzielonych porad lekarskich w latach 2016-2020.....	21
Wykres 7 Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców w gminie Nowa Sól w latach 2016-2019	22
Wykres 8 Liczba budynków i zasobów mieszkalnych w gminie Nowa Sól w latach 2016 – 2019	23
Wykres 9 Liczba osób bezrobotnych w gminie Nowa Sól w latach 2016 – 2020	24
Wykres 10 Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2016 -2020	27
Wykres 11 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców na terenie gminy Nowa Sól w latach 2016-2020	28
Wykres 12 Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji w latach 2016-2020.....	30
Wykres 13 Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2016-2020	30
Wykres 14 Wskaźnik deprivacji lokalnej w gminie Nowa Sól w latach 2016-2020	33
Wykres 15 Liczba świadczeń udzielonych z powodu niepełnosprawności	38
Wykres 16 Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2016-2020.....	44
Wykres 17 Liczba osób uzależnionych w gminie Nowa Sól w latach 2015-2020	47
Wykres 18 Procedura „Niebieskie Karty” w latach 2016-2020	49
Wykres 19 Ocena warunków życia w gminie Nowa Sól w opinii respondentów	54
Wykres 20 Ocena problemów osób z niepełnosprawnością w gminie Nowa Sól w opinii respondentów.....	55
Wykres 21 Ocena oferty pomocy dla osób z niepełnosprawnością w gminie Nowa Sól w opinii respondentów	55
Wykres 22 Ocena dostępu do placówek opieki zdrowotnej w gminie Nowa Sól w opinii respondentów	56
Wykres 23 Ocena działań aktywizujących osoby starsze w gminie Nowa Sól w opinii respondentów	56
Wykres 24 Działania aktywizujące niezbędne do podjęcia na rzecz seniorów w gminie Nowa Sól w opinii respondentów.....	57
Wykres 25 Ocena występowania problemu uzależnień w gminie Nowa Sól w opinii respondentów.....	58

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWA SÓL NA LATA 2021 – 2026

Wykres 26 Ocena występowania zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Nowa Sól w opinii respondentów....	58
Wykres 27 Negatywne zjawiska społeczne w odniesieniu do dzieci i młodzieży w gminie Nowa Sól w opinii respondentów.....	59
Wykres 28 Najważniejsze działania, które należałoby podjąć w celu przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom społecznym na terenie gminy Nowa Sól w opinii respondentów	60
Wykres 29 Ocena poszczególnych uwarunkowań życia w gminie Nowa Sól w opinii respondentów	61

Spis zdjęć

Zdjęcie 1 Lasy Nadleśnictwa Nowa Sól.....	6
Zdjęcie 2 Kościół Parafialny p.w. Serca Jezusowego w Lubięcinie	7
Zdjęcie 3 Żelazny most kolejowy w Stanach	7
Zdjęcie 4 Przystań rzeczna w miejscowości Stara Wieś	8
Zdjęcie 5 Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Lubieszowie.....	14
Zdjęcie 6 Zespół Edukacyjny w Przyborowie	14
Zdjęcie 7 Zespół Edukacyjny im. Marii Konopnickiej w Lubięcinie.....	15
Zdjęcie 8 Ochotnicza Straż Pożarna w Przyborowie.....	18
Zdjęcie 9 Lubięciński Park.....	19
Zdjęcie 10 Klub Seniora w Nowym Żabnie	40

Uzasadnienie

Obowiązek opracowania strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika z art. 16 b i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowa Sól na lata 2021 – 2026 wyznacza cele strategiczne i działania, których osiągnięcie w znaczący sposób może przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować ich skutki. Strategia stanowi zatem podstawę do realizacji działań, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym i doprowadzić do integracji społecznej oraz stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów z zakresu polityki społecznej.

